

ಕರಾವಂಜಿ

Karavangi

ಜೂನ್
೧೯೬೧

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀಲ ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಲ ಹಾ. ರಾ.

ಶ್ರೀಲ ಅ. ರಾ. ಸೇ

ಶ್ರೀಲ "ಕೇಸ"

ಶ್ರೀಲ ಡೂನು

ಶ್ರೀಲ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ತಳನಗಯ ಮಾನಪತಿಕ

For 3 way Beauty Treatment....

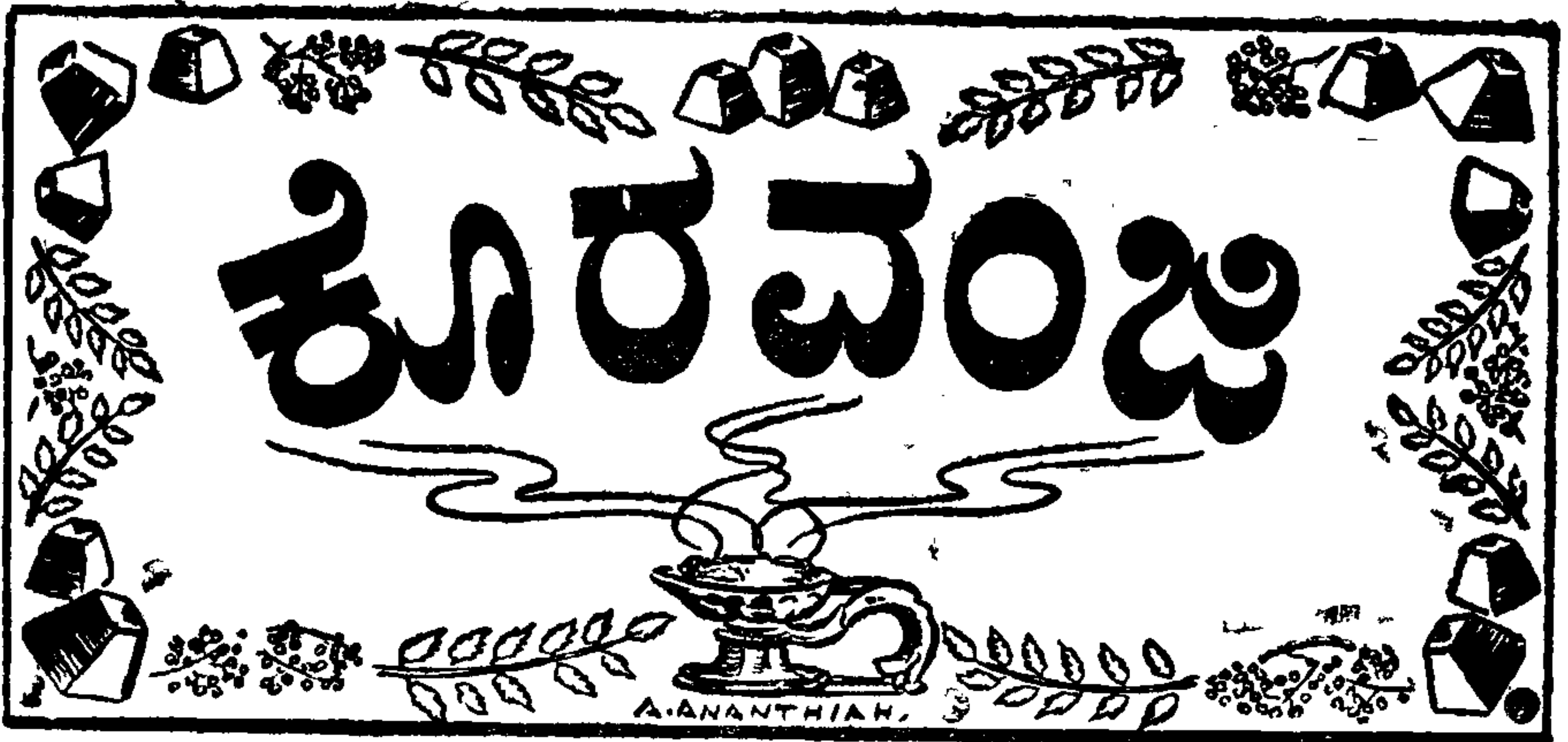

RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI KOMBAY

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಜೂನ್ ೧೯೬೦

ಸಂಚಿಕೆ ೩

★ ಕು ಹ ಕಿ ದಿ ಗ ಳು ★

ಗಗರಿನ್ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ಕೃಶ್ಣೇವ್ರು ಅಲಂಗಿಸಿದರಂತೆ
ವೆಪರ್ಡ್ ಮರಳಿ ಬಂದಾಗ, ಹೆಂಡತಿಯು ಅಲಂಗಿಸಿದಳಂತೆ.

* * * * *

ವೈದ್ಯತಜ್ಞರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು
ಗಂಟೆಗೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು,
—ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯ್ತಂತೆ !!

* * * * *

ದುರ್ಗಾಪುರದ ಬಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಜೂರಿಯಿಂದ ಹಠಾತ್ತನೆ
ಇರಿದು ಕೊಲ್ಲಲೋಸುಗ ಒಬ್ಬ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದನಂತೆ
—ಮೂರುದಿನದಿಂದ ಕಾದಿದ್ದೆ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡೆ ಬಂದನಂತೆ!

* * * * *

ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಚೇರಿಯ ಗುಮಾಸ್ತೆಯೊಬ್ಬನು, ಅಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ
ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿರುವನಂತೆ.
—ಕಾರಣ ಹೆಂಡತಿ ತಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ!

* * * * *

ಆರಂಗುಲದಿಂದ ಹತ್ತಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರುವ ಭಾರೀ ಜೇಳುಗಳು, ದುರ್ಗಾ
ಪುರದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆಯಂತೆ.

—ದುರ್ಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದವರನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಕೆಲವು ಜೇಳುಗಳು ಸತ್ತು,
ಹೋದುವೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಲು ಆಸೆಯಂತೆ
 —ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಹೇಳಿದ ಕತೆಗಳು.
 —ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಡ ಹೇಳುವ ಕತೆಗಳು.

* * * * *

ಹೋಟಲಿಟ್ಟು ಬಾಳಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂದರೆ, ನಾಜಿ ಅರಸರುಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ
 ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ! ಬಡವರು ನಾವೇನು ಮಾಡೋದು ಎಂದೊಬ್ಬರು ಉಡುಪಿಯಿಂದ
 ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

—ತಮ್ಮಾ ! ಯಾಕೆ ಹೆದರ್ರೀ ! ನಾಜೀ ಅರಸರು ಹೋಟಲು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
 ಆದರೆ ನೀವೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಡಸೋದು ! ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೋಚಬಹುದಲ್ಲ !!

* * * * *

ಕೊಂಗರ ಕಾಲದಿಂದ, ಕಾಂಗೋ ನೀತಿ ಇಷ್ಟೇ !
 ಲುನುಂಬಾ ಗೋತಾ ಹೊಡೆದ : ಟೊಷಾಂಬೆ ಹೊಡಿತಾ ಇದಾನೆ.
 ನೀತಿ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಹೋದ ದಯಾಳ್ —ಬದುಕೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದ.

* * * * *

ಕುಲಾ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿನ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಂದಿವೆಯಂತೆ !
 —ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೊಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಕೆಂಜಾನೆ ಕೆನ್ನೆ
 ಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೀಗಾಗಿರಬಹುದೇ ?

* * * * *

ನೋಣಗಳಿಗೆ ಬುದ್ದಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ !
 ಆದರೆ, ನಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ? ಅಂತ
 ನಮಗೆ ಸಂದೇಹ !

* * * * *

ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಾಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 (ವರದಿ)

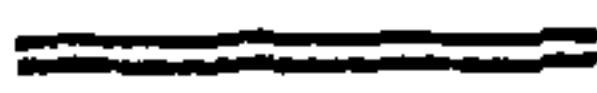
—ಏನು ಮಹಾ ! ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯು
 ತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

* * * * *

ಹಚ್ಚೋ ಬೆಣ್ಣೇನ ಕತ್ತಿ ಹಾಲಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.
 ತಿನ್ನೋ ಬೆಣ್ಣೇನ ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲಿಂದ ತೇಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

* * * * *

ನಮ್ಮ ಚಲನಚಿತ್ರ ತಾರೆಯರು, ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.
 —ಅಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಳ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರಂತೆ.

ಮಂಗಳಾರತಿ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲು ಕೇಂದ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಯಂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮೂರ್ತಿಯಂತಿರುವ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯರೇ, ಬಂದಿದ್ದರು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬುತ್ತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು!! ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಯಿತು. ದೇವರ ಪೂಜೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಪುರೋಹಿತರು ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಎದುರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಲಿ ಎಂದು. ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡವರು ದೊಡ್ಡ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು.

ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಗೆರೆ ಗೆರೆಯ ಜೇಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರು. ಒಂದು ನಯಾವೈಸೆ ಕೂಡ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿರಿಯ ಸೂತ್ರಧಾರರು, ತಮ್ಮ ಜೇಬಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ, ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಡ ಪಾವಲಿಯನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರದನ್ನು ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು.

“ನೋಡಿದಿರಿಲ್ಲ, ನೀವೆಲ್ಲ!! ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಒಂದು ವೈಸಾ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು, ನೀವು, ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕಾಸು ಹಾಕಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೈಲಾಸ ದತ್ತ ರವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಕರ್ಮ!” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಜನರೆಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಜಾಣತನದ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಆಶು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ, ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಸುರಿಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು.

*

*

*

*

*

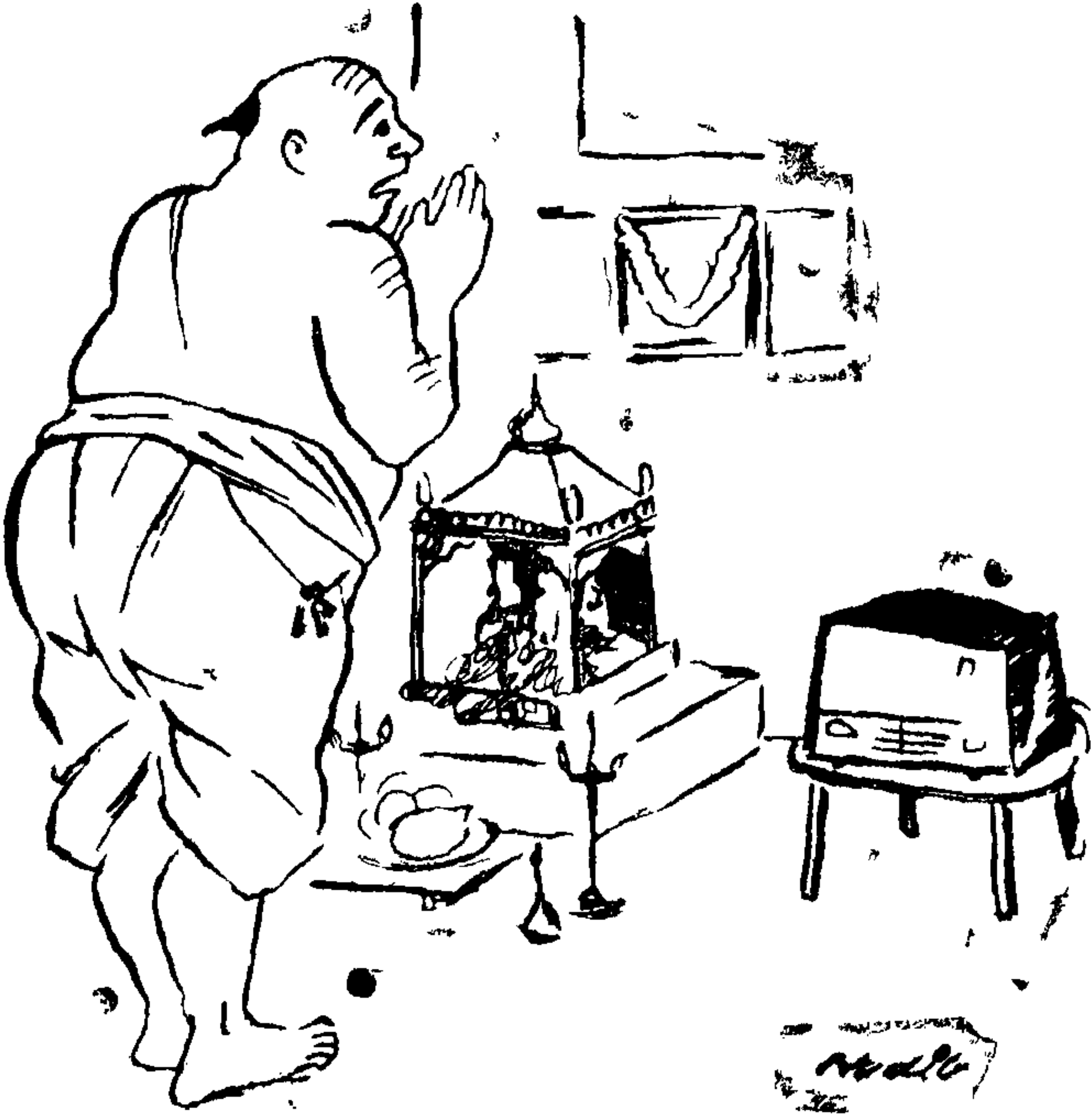
ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಪುರೋಹಿತನ ಹಿಂದೆ, ಒಬ್ಬ ಆಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಅಂಗೈ ಬಿಡಿಸಿ ಚಾಚಿದ.

೨೦ ನಯಾಪೈಸಾಗಳನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಪುರೋಹಿತರು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಮಿಕ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಿತ್ತ, ಐದು ನಯಾಪೈಸಾಗಳನ್ನು ದೇವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

* * * * *

ಇದು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಒಬ್ಬ ಆಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ದೇವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪೂಜಾರಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕಸಚಿವರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಊರು, ದೇಶ, ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ನಿಂತು, ಕಣ್ಣೀರಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು ಅನ್ನಿ !!

“ನುಂತ್ರ ಪುರು ಆಗೋ ಹೊತ್ತಾಯಿರೇಡಿಯೋ ತಿರುಗಿಸೋ!”

ಅಕಾಶವಾಣಿ ಅಡಿಗೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ,

ಪ್ರತಿವಾರವೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೇಳೋ ನನಗೆ ನೀವು ಕಾಮನ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿರುವ ಹೊಸ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳು ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂಸಾರ ದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಈಗಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಯಾಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುಲ್ಲ! ಕೆಲವು ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಾರರು ನಿಜ! ತಮ್ಮ ಮನೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಅಂತ ಹಠ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ನಿಜ! ಅಂಥ ಗಂಡಸರನ್ನು ತಿದ್ದಿ ದಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇ ಇಂಥ ತಿಂಡಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲವೆ? ವಿಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಇದೊಂದೇನೇ? ತಾರೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾ ದಾಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಹೊಸ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ತಿಂಡಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಮೊನ್ನೆ ನೀವು ವಿವರಿಸಿದ ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡುಬನ್ನು ತಿಂದ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಗಗಾರಿನ್ ಅಂತಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲೇ ಕೊಂಚ ಕಾಲ ತೂಕರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರು ಕೂಡ ದಕ್ಕಲಿಲ್ಲ! ಫಾಲಿಡಾಲ್ ಒಂದೆರಡು ತೊಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಪಾನಕ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಕೂತು ಕೊಂಡರು. ಅಮ್ಮ-ವೆಂಕಮ್ಮ, ನೀನು ಚೇಣಾದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ತಿಂಡಿತಿನಿಸು ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಚೇಣಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕದೆ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಾದರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸು. ದೇಶ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವು ದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡು. ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಳೇ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಯಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಕಾಲ ಹಾಕಿ ಹೋಗು ತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮವರಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳು ಕಾದಿರುತ್ತವೆ.

ಇತೀ ನೆಶ್ಯದ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ,
ವಯ್ಯಾರಿಕಾವಲು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ,

ಶಂಕರ ಜಯಂತಿ ಎಂದು ನೀವು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡುಬು, ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಬೋಂಡ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದ್ವೈತದಂತೆ ಮಾಯಾ ಮೋಹಕ. ಉಪವಾಸ ಇದ್ದು ಶಂಕರ ವಿಜಯ ಓದಿದ ಅವರಿಗೆ, ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನುಸಾರ ತಯಾರಿಸಿದ ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡುಬು ಎರಡನ್ನು ಫಲಾಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟೆ. ಕಡುಬು ತಿಂದು ಎದ್ದು ಪಡಶಾಲೆ ಕಂಬದಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ನೀನು ಯಾರು? ಅವನೇ ನೀನು, ಅವನು ಯಾರು? ಅವನೇ ನಾನು. ನಾನು ಯಾರು? ನಾನು ಅವನೇ ಎಂದು. ಪಾಮರರನ್ನು ಅದ್ವೈತದ ಮಾಯಾಶಿಖರಕ್ಕೆರಿಸಲು ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡುಬು ಬೇಕೇಬೇಕೇನು? ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಬೋಂಡ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಮೂರು ಪಾಲು ಮೇಲು ಅಂತ! ಯಾಕೆ, ಯಜಮಾನರು ಬೈದರೇನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಿನಿಮ ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೆ! ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ತಿಂಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮನೆಗೆ ಬತ್ತಾರೇನೋ? ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದ ಕಂಪನಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಫೋಟೋನ ಯಾಕೆ ಇನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ? ಲೇ! ವೆಂಕಮ್ಮ....ನಿನ್ನೆ ಕರಿದ ಬೋಂಡಾಗಳ ಪಾರ್ಸಲ್ ಕಳಿಸಿದೀನಿ. ತಿಂದು ನಲಿದಾಡು. ಇದೇ ಕೊನೆ—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾದ್ದೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ—ಹಲ್ಲು ಮುರುಡು ಕೈಗೆ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ಜೋಕೆ!

ಕುಮಾರಿ ಗಿರಿಜವ್ವ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ,

ನಮಸ್ತೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಅಡಿಗೆ ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡುಬು, ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಬೋಂಡ ಬಲು ಚಲೋ ಇದ್ದೇರಿ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸರಸಕ್ಕನ್ನ ನೋಡೋಕೆ ಬೀಗರು ಬಂದು ದಂಡೇ ಬಂದು ಇಳೀತಿ ನೋಡಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ತಿಂಡಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಗಳ್ಳೇ ಮಾಡೋಕೆ ಶುರು ಹಚ್ಚಿದೆ! ಅರ್ಧ ಜನ ಪೇಟೆ ನೋಡೋಕೆ ಹೊರಟು ಮಾರನೆ ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು. ಉಳಿದ ಜನ ಒಂದು ಬೋಂಡ, ಒಂದು ಕಡುಬು ತಿನ್ನೋದರಲ್ಲೇ ಸುತ್ತು! ಹೇಗಪ್ಪ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿಗಿ ತಿಂಡಿ ಒದಗಿ ಸೋದು ಅಂತ ಭಾರಿ ಯೋಚನೆ ಆಗಿತ್ತಿರಿ. ನೀವು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಾನ ನಾನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೆನಿತ್ತೀನಿ. ಹೀಗೇನೇ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ಅಣಿಯಾಗಿ ನಡೆಸೋಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಬಡವರನ್ನ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿ, ಮಾತಾಯಿ.

ನಿಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ವೈಕುಂಠರಾವ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿ "ಹೊಸ ಅಡಿಗೆ" ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ,
ಸ್ವಾಮಿ,

ತಾವು ಇತ್ತಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಶೋತ್ತುಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪ ಅವರ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಯ ವಿಧಾನಗಳು ತುಂಬಾ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾದವು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ರೇಡಿಯೋ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡ ತಪ್ಪಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ನಾಡಿನ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗಿರುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದವಾರ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 8, 10 ಜನ ಗಂಡಂದಿರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪ ಅವರ ತಿಂಡಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಒಲಿದು ನಲಿದಾಡುವಂಥ ಎಳೆಪ್ರಾಯದ ಸತಿಪತಿಗಳು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಅಗಲಿ ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಕನಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ! ಇಷ್ಟಾದರೂ -ನಾನು ಇಲ್ಲಿವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರವೂ ವೆಂಕಮ್ಮ ಫಕೀರಪ್ಪನವರ ಹೊಸ ಅಡಿಗೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ! ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಈ ಹೊಸ ಅಡಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೃಹಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಿಕಳಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

* * * *

ರಾಜೀವಪುರದ ನಗರ ಸಭೆ

ಆ ರೋಗ್ಯ ಇ ಲಾ ಖಿ

ಏಪ್ರಿಲ್ 1961

ಹುಟ್ಟಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ	:	ಸತ್ತವರ	ಸಂಖ್ಯೆ
ಇಲ್ಲ		ಸ್ಲೇಗು	ಇಲ್ಲ
		ಕಾಲರ	ಇಲ್ಲ
		ಭಳಿಜ್ವರ	ಇಲ್ಲ
		ಮೂರ್ಛೆ ಇತ್ಯಾದಿ	೧೧೩
*	*	*	*

ಹಲ್ಲಿನ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾ ರಾಜೀವಪುರದ ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.
(ರೇಡಿಯೋ ನ್ಯೂಸ್‌ರೀಲ್)

“ಹಲ್ಲುಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸ್ತಿ. ಆಸ್ತಿ ಕಳೆಯುವುದರಲ್ಲೂ, ಆಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಪಾತ್ರ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು! ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈಗೀಗ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಬಹಳ ತಾತ್ಪಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಹಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯೋಜನಾ ಪರಿಣಿತರು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ಹಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೂ, ಕಾಲೇಜನ್ನೂ ಈಗ ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

ಚಿ|| ಸೌ|| ವೆಂಕೋಗೆ ಫಕೀರು ಮಾಡುವ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು,

ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಮೇಲೆ ಈವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅಡ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಕಾಗದಗಳು ನಿನ್ನ ರೇಡಿಯೋ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದಿವೆ. ತಾರುಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನೀನು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದ ಹಾಗಲುಕಾಯಿ ಕಡಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗದಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿವೆ. ನೀನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಅದನ್ನು ಆಕಾಶವಾಣಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ತೋಚುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ, ನನಗೂ ಬಹಳ ಅಸಾಯಕಾರಿಯೆಂದೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನೀನು ಮುಂದಿನವಾರ ಖಂಡಿತ ಬರುವುದು; ಕೋಡುಬಳಿ, ಪಾಕಂಪಪ್ಪು, ನಿವ್ವಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರುವುದು.

ಇತೀ ನಿನ್ನ
ಫಕೀರು

ಪ್ರಿಯರೆ,

ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ಓದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು. ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಿಂಡಿ ಮಾಡ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಂಪಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಇಷ್ಟು ದಡ್ಡ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳು ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರುವಾಗ ಕೋಡುಬಳಿ, ಚಕ್ಕಿ, ಪುಳ್ಳಂಗಾಯ್ ಉಂಡೆ, ಉರಿಗಾಳು ಎಲ್ಲಾ ತರ್ತೀನಿ.

ಇತೀ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ
ವೆಂಕು.

—ಹಾ. ರಾ.

ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನಟಾಷಾ !

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೊಡನೆ ಆದರದ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನಾಡಿ, ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅರಿತು, ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಾಗ ಸುಮಾರು ೧೨-೨೦ ಗಂಟೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಜನ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯರಿದ್ದೆವು. ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕಡೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏವರಿದ್ದೆವು. ಎದುರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೆಣ್ಣು ಮುಖವೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು.

ನಮ್ಮೂರ ಹುಡುಗಿಯರ ಮುಖವಲ್ಲ. ಬೆಳೆದಿಂಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಹಾಲು ಮುಖ. ತೆಳ್ಳನೆ ಆಯುಕಟ್ಟು. ಕಿರುನಗೆ ನಕ್ಕಾಗ ಬಸ್ಸಿನ ಸೂರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಳ ದಿಂಗಳು ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಡಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ತಂಪುಗಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯ ೧೮-೨೦ ಇರಬಹುದು.

ನನ್ನ ವಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಜಾಬಿನ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆತನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೫-೪೦ರ ಪ್ರಾಯ. ಏದೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಾತ. ಅಷ್ಟೇ ಅವನ ಸುತ್ತಳತೆಯೂ ಕೂಡ. ಸಾಕಷ್ಟು ಧಡಿಯ ಅನ್ನಿ !

ಕುಲು ಕುಲು ನಗುತ್ತಾ ಅವನು ಎದುರು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಯುವತಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಹಸ್ತಸಾಮುದ್ರಿಕ ಹೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದ.

“ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ ನಿಮ್ಮದು ” ಎಂದ.

ನನಗೆ ಗಾಭರಿಯಾಯ್ತು. ಹೊರದೇಶದ ಹುಡುಗಿಯೆದುರಿಗೆ ಇವನೇನಾದರೂ ಆಭಾಸದ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಹುಡುಗಿಯ ಮನಸ್ಸು ನೋವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ತಕ್ಷಣ ಆಕೆಯ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಅವನ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ನನ್ನ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು,

“ ತಮ್ಮಾ ! ಇದು ಕಲಾರಾಧಕರ, ಆತ್ಮವರಿಯುವ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಹಸ್ತ ! ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅದೃಷ್ಟರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರನ ಅದೃಷ್ಟ ರೇಖೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ತರಹ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಹಂಚಾಬಿ ವೈದ್ಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೆನರಿಳಿಸುತ್ತಾ ಸುಸ್ತು ಹೊಡೆದ. ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಒರಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡ.

ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಾನು ಮುಂದುವರಿದೆ.

“ಮಗಳೇ! ನೀನಾರೋ ನಾನರಿಯೆ! ಆದರೆ ಈ ತಮ್ಮ ಅಪಕ್ವ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಹೇಳೋದನ್ನು ಕೇಳಲಾರದೆ ನಾನು ಕೈ ಹಾಕಬೇಕಾಯ್ತು.

ನಿನ್ನದು ದಾರ್ಶನಿಕರ ಕಲಾರಾಧಕರ ಹಸ್ತ. ಅಂದಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದ್ದನ್ನು ತುಂಬಿದೆಯಿಂದಮಾಡಿ ನರಳುತ್ತಾ, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತಿರದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲುವ ಸ್ವಭಾವ ನಿವೃತ್ತಿ. ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುಗುಣ ಎಂದೆ. ಕತ್ತಿತ್ತಿ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ಆಗ ನೋಡಿದೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯು ನನ್ನನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಲೆಯೆತ್ತಿದಾಗ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅಷ್ಟೇ! ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಕಾತುರತೆಯಿಂದ. “ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನೋಡಿ ಹೇಳಿ” ಎಂದಳು. ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮುಂದಿನ ಮದುವೆ ಯೋಚನೆಯೇ ಸಹಜವಲ್ಲವೇ! ಅದಕ್ಕೇ ಹುಡುಗಿಯ ಮುಖನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಯೋ! ಎಂದೆ ನಿಸಿತು. ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸೋಣ ಎಂದೂ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಆಸೆ ತೋರಿತು.

ಅವಳ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿ ನನ್ನ ಎಡ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈ ತೋರಬೆರಳಿಂದ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ನಾನಂದೆ.

“ನೋಡು! ಮಗಳೇ! ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿರೇಖೆಯು ಚಂದ್ರನ ಗುಡ್ಡದ ತನಕ ಹರಿದುಹೋಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ, ನಿನ್ನ ಜಾಣತನವು ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ಮಿಕ್ಕವರು ಮೂರು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವುದನ್ನು ನೀನು ಮೂರೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ! ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಯಾಗುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಈ ರೇಖೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿನೋಡಿದೆ.

ಆಕೆಯ ಮುಖ ಅರಳಿತ್ತು. ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿತನಕ ನಗು ಹರಡಿತ್ತು ಅರುಂಧತಿಯ ಕಾಲದಿಂದ ರೂಪವತಿಯನ್ನು ನೀನು ಜಾಣೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ತಾನೆ ಹಿಗ್ಗಿಲ್ಲ!!

ಧೈರ್ಯಬಂತು ತಿರುಗಿ ಅಂಗೈ ಕಡೆ ನೋಟ ಹರಿಸಿದೆ. ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನೋಡು! ದಾಂಪತ್ಯ ರೇಖೆಗೆ, ಬುದ್ಧಿ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕವಲೊಡೆದ ತೆಳ್ಳನೆ ರೇಖೆ ಯೊಂದು ಅಡ್ಡಬಂದಿದೆ. ಒಲವಿನಿಂದ ಮದುವೆಯಾಗಬಯಸಿದರೂ, ಬುದ್ಧಿಯು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಹ್ಲಾ ಗೊಡಬೇಡ. ಎದೆ

ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡು! ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಷ್ಟಗಳು ತುಂಬಿಮುತ್ತುಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಮೇಲೆ ಬಲುಕಾಲ ಬಲು ಸುಖವಾದ ಜೀವನಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಹೋಟಲನ್ನು ತಲಸಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಇಳಿದು ನಮನವು ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದವು. ಬೇಗಬೇಗ ಉಡುಪು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಊಟವೇ ಸಿಗಲಾರದು ಎಂಬ ಭಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಸರ ಪಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು.

*

*

*

*

*

ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ರಷ್ಯನ್ ಗೆಲೆಯರಿತ್ತು ಸಾಹಾರ್ಡ್ ಕೊಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ತಿರುಗಿ ನಮ್ಮ ಹೋಟಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸುಸ್ತು ಬಡೆದುಹೋಗಿದ್ದೆ. ದಿಂಬೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದುಕೊತೀನಿ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಬಳಲಿದ್ದೆ.

ಹದಿನೇಳನೇ ಮಹಡಿ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ, ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದರ ಬದಲು ಎರಡನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭೋಜನದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೇ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಸುಸ್ತು ಬಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿ, ಅಂದವಾಗಿ ಬಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ನಮ್ಮೂರ ಮಸಾಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೆಚ್ಚೆ! ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕಾದರೂ ತಿನ್ನಲೇಬೇಕಾಯ್ತು. ಹೇರಳವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದೆ. ನಂತರ ಹದಿನೇಳನೇ ಮಹಡಿಯತ್ತ ತೂಗೇಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ.

ಹದಿನೇಳನೇ ಮಹಡಿ ಸಿಕ್ಕಿತು ತೂಗೇಣಿಯು ನಿಂತಿತು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಾಗ ನಾನು ಹೊರಬಿದ್ದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ತೊಟ್ಟ ನಾಲವಾರು ಕುರ್ಚಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ತೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದಾನೆ ಪಡಶಾಲೆ ಗಳು ಪಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಗಳಿರು ತ್ತವೆ. ಪುಟಾಣಿ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬಾಕೆಯು ಹಾಜರಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕೊಠಡಿ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ಅವಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋದು. ಕಳ್ಳನ ಕೈಲಿ ಗಂಟು ಕೊಟ್ಟಹಾಗೇ! ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಆಕೆಯ ಬಳಿ ಬೀಗದ ಕೈ ವಾಪಸು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಕೊಠಡಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ.

ಬೀಗದ ಕೈ ಪಡೆಯಲು ಮೇಜಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ. ಹಾಜರಿ ಇದ್ದ ಆಕೆಯು ಬೀಗದ ಕೈ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ತೊಟ್ಟಿಯ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕೋಕಿಲ ಕಂಠದಿಂದ “ನಾವಾ!” ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಮೇಜಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೋ ಅಂತ ಸುತ್ತ ನೋಡಿದೆ. ನಾನೊಬ್ಬನೇ! ಇನ್ನೂ

ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೂಗಿದಾಕೆಯ ಕಡಿ ನೋಡಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಮುಖ. ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ತನಕ ಹತ್ತಾರು ಹೊಸ ಮುಖಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ದಿನಚರಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಬೇಗ ಗುರ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

“ಜ್ಞಾಪಕ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ! ಮಾಮಾ! ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ!” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಓಹೋ! ಹಸ್ತಸಾಮುದ್ರಿಕದ ಹುಡುಗಿ! ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಅವಳೇ!

“ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಇದೀಯಾಮ್ತಾ ಕೊಠಡಿ ನಂಬರು ಯಾವುದು? ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೇ ಇದಾರೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾಸ್ಟಲಲ್ಲಿ ನಾನಿರೋದು. ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷದ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತೆ.” ಎಂದಳು ಆ ಹುಡುಗಿ.

“ಬಾಮ್ಮ ಹಾಗಾದರೆ! ಏನು ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು,” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುರ್ಚಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆ.

“ನಿಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಅಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ! ಯಾವುದೋ ದೇಶ. ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಹತ್ತಿರ. ಕೊಠಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಪ್ಪಿನ ಮುದುಕ ಏನು ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿ ದವರು ಏನಾರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಅಂದುಕೊಂಡೋರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತದಕಿದರೆ ನನ್ನಾಟ ಮುಗಿದ ಹಾಗೇ ಅದಕ್ಕಿಂದ ಕ್ರೂರವಾದುದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎಳೆಯೋದು ಅವರ ಭಾಷೆ ಬರುಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಅವಮಾನ ತಡಕೊಳ್ಳೋದು. ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಗಳು ಬಂದವು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿ, ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಬೀಗದ ಕೈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆಕೆ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಯ ನಂಬರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಿರಬೇಕು. ನಾನೂ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲಬಳಿ ಅವಳು ನಿಂತಳು. ನಾನು ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೆ. ಅವಳೇ ಮೊದಲು ನುಗ್ಗಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದಳು. ನಾನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಆಕೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಳು. ನಾನೂ ಕುಳಿತೆ.

“ಏನು ವಿಚಾರ ಮಗಳೇ! ನಗುಸರಸಿಹಾಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡೆ. ಈಗ, ಬಲಾತ್ಕೃತವಾಗಿ ಸೊಸೆಯಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತೀಯಲ್ಲ!” ಎಂದೆ.

“ಮಾತು! ಈ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೈ ನೋಡಿ ಭವಿಷ್ಯ ಸೂಚಿಸೋತನಕ ಖುಷಿ ಯಿಂದಿದ್ದೆ, ಈಗ ಬಲು ಯೋಚನೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಟ್ಟರೂ ವರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳೋನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ, ನಂತರ ಕೈನೋಡಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಎಂದಳು.

“ಆಗಲಮ್ಮ” ಎಂದು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತೆ.

“ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಲಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮ್ಮನ ಜತೇಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆಶೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳೆದಮೇಲೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದಾಗ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಏದಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುವ ತನಕ ನಾನೇ ಸಾಕಬೇಕು ಎಂದು ತೀವ್ರ ಹಂಬಲವುಂಟಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಇದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ವಿದೇಶೀಯರಾ ರಾದರೂ ದೊರೆತರೆ, ಒಲಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂತಹವನೊಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಬಲು ಜಾಣ. ವಿದೇಶದಿಂದ ಓದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ, ಅವನು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸೊಬಗಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಯ್ತು. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೈ ನೋಡಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಹ್ಲಾಗೊಡಬೇಡ ಎಂದಿರಿ. ಈಗ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಕೈ ಹಿಡಿದವನ ಜತೆ ಈಗ ಒದ್ದಾಡಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸುಖ ಶಾಶ್ವತವಾಗುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಸಂದೇಹದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ತಿರುಗಿ ಕೈ ನೋಡಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಹೇಳಿ” ಎಂದಳು.

ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಸ್ಥಬ್ಧನಾದೆ. ಈ ನಟಾಸಾ, ಈ ತೆಳ್ಳನೆ ಸುರ ಸುಂದರಿ, ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗಿ, ಇಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ, ಇಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಆದರದಿಂದ, ಈ ಬೆಳಗಿನ ತನಕ ಕಾಣದೆ ಇದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು, ನನ್ನ ಹಸ್ತಸಾಮುದ್ರಿಕ ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮಾತು ಎಂದು ಕರೆದು ಸಲಹೆ ಕೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದಾಳಲ್ಲ, ಎಂದು ದೈನ್ಯ ಭಾವನೆ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬಿತು.

ನನ್ನ ಹಸ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕದ ಗುಟ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮೆದುಗೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಡವರಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದಿಟವಾಗಲೂ ನಾನು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ.

ಸಹಜವಾದ ವ್ಯವಹಾರ 'ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಕೇಳಿದೆ
“ಮಗಳೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ವಿದೇಶೀಯನು ಭಾರತೀಯನೇ?” ಎಂದು.
“ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು ನಟಾಷಾ!

“ಹಾಗಾದರೆ ಅಂಗೈ ತೋರಿಸು ಎಂದೆ.

ಅಂಗೈ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ.

ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮಾಡಿಕೋ! ನಿನ್ನ ಬಾಳು ಹಸನಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದು.

ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ! ಇಂತಹ ಚೆಂದುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಬಹಳ
ಚೆನ್ನ. ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅವಳ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಆ ದೇಶದ ಭಾವೀ ಜನಾಂಗದ
ತಾಯಿಯಾಗಿರಲಿ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದೇ ಆಲೋಚನೆ.

ಆಕೆ ಜಟ್ಟಂತ ಎದ್ದಳು. ನನ್ನ ಕೈ ಕುಲುಕಿದಳು. ತುಂಬಾ ವಂದನೆಗಳು
ಎಂದಳು. ಬೆಳೆದಿಂಗಳು ಆಕೆಯ ಮುಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

“ಮಾಮ! ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕೆ, ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಸತಾಯಿಸಿ
ದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನಮೇಲೆ ಕೋಪ ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

“ಈಗ ಕೋಪ ಇಲ್ಲ ಮಗಳೇ! ಆದರೆ ನೀನು ಎರಡನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಾಗ, ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ನಿನ್ನಮೇಲೆ
ಕೋಪ ಬರುತ್ತೆ.” ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳುವಾಗ, ಜೇಬಿನಿಂದ ನನ್ನ ವಿಳಾಸವಿದ್ದ
ಚೀಟಿಯೊಂದನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ.

ಆಕೆಯು ಹೊರಡಲುದ್ಯುಕ್ತಳಾದಳು. ನಾನು ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತೆ
ಅವಳನ್ನು ತೂಗೇಣಿಯ ಬಾಗಿಲ ತನಕ ಕಳಿಸಿ ಬರೋಣ ಎಂದು.

ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಏಳುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಆಕೆ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ನನ್ನೆರಡೂ
ಭುಜಗಳನ್ನು ಅದುಮಿ ಕೂರಿಸಿ “ಮಾಮ! ನೀವು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ!
ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಆಮೇಲೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಹೋದಳು.

* * * *

ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದೆ. ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಯ ಸಂಗಾ
ತಿಯು ಏದುಬ್ಬಸವಡುತ್ತ ಬಂದು “ಯಾರೋ! ಆ ಹುಡುಗಿ! ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದಿ
ದ್ದಳೋ!” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ.

“ಮಗಳು ಬಂದಿದ್ದಳು ಕಣೋ! ಕಷ್ಟ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು” ಎಂದೆ. ಯಾರ
ಮಗಳೋ! ಅತ್ತೆಯ ಮಗಳೇನೋ!” ಎಂದ. ಅವ.

ಗಗರಿನ್ನಗೊಂದು ಕಾಲ ; ಷೆಪರ್ಡ್‌ಗೊಂದು ಕಾಲ ನನಗೊಂದು ಕಾಲ

—o—

‘ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳು ನೆನಪಿಡಲಿ. ಯೂರಿ ಗಗನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಅಟ್ಟಹಾಸವನ್ನು ನಿಕಿಟ ಕೃಶ್ಚೆವ್ ಮಾಡಿದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಕೆನೆಡಿ ‘ಸೇರಿಗೆ ಸವಾಸೇರಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಅರಿತಿರಲಿ, ಷೆಪರ್ಡ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೋಗಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದ ಈಗ ಹೋಗಿಬಂದ. ಗಗನದಲ್ಲೇನಿದೆ ಹಳೆ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು’ ಎಂದು ಬಿಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಮಾಮೂಲಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಾದಮೇಲೆ ನಿಕಿಟಾ ಸಾಹೇಬರು ತಲೆಕೆರೆದು ‘ಏನೋ ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಭಂಡಾಟ ತೆಗೆದರು.

ಸರ್ಜಿ ಇಲ್ಯೂಷಿನ್ ಪ್ರಥಮತಃ ಗಗನಕ್ಕೆಡರಿದನೆಂದು ಭಂಡವಲಶಾಹೀ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಹೇಳಿದಾಗ, ‘ಸರ್ಜಿಯಲ್ಲ ವ್ಲಾಡಿಮಿರ್. ಭಂಡವಲಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುಕೂಡಾ ನೆಟ್ಟಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಕಾಲು ಮುರಿದಿದೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಚೀಣಾದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ರಷ್ಯಾ ಹೇಳಿತು.

ಇದೀಗ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸೋಜಿಗದ ವಿಷಯ. ಇಲ್ಯೂಷಿನ್‌ಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಬಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದೂ ರಷ್ಯದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದೀಗ ಭಂಡವಲಶಾಹಿಗಳು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಚೀಣಾಕ್ಕೆ ಹೋದನೆಂದರೆ ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ?

ಅಮೆರಿಕದ್ದೂ ಒಂದು ಮಜವೇ. ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರುವಂತೆ ರಷ್ಯದ ಅಗಾಧ ರಾಕೆಟ್ ಬಲವನ್ನು, ಅಮೆರಿಕದ ಅಗಾಧ ರಾಕೆಟ್ ಬಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗರು ಜರ್ಮನ್ನರೇ. ಆದರೆ ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ‘ಪಾರ್ಟಿ’ಯವರು ಭಂಡವಲಶಾಹೀ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ, ಸಮತಾವಾದೀ ಸಮಾಜವೇ ಲೇಸೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಗಗನದ ವಿಜಯಸಾಧನೆಗೆ ಹೊರಟು, ಕಜಕ ಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಸ್ಪುಟ್ಟಿಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಗಗಾರಿನ್ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದರೆ ಸಮತಾವಾದೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಯ್ತು ನಾಲಕ್ಕಾರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರರ್‌ಗಳು ಫಟ ಫಟ ಸಿಡಿದು ಕೇವ್ ಕೆನೆವರಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಡವಲಶಾಹೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೇಳೆಂದು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಯ್ತು?

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ತನ್ನ ಸಂಪಾದಕೀಯದಲ್ಲಿ ‘ಷೆಪರ್ಡ್ ಗಗನಕ್ಕೆರಿದುದರಿಂದ, ಭಂಡವಲಶಾಹೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರಿಯದೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ನಿರರ್ಥಕ’ವೆಂದು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೇನೆನ್ನೋಣ.

‘ಷೆಪರ್ಡ್ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಕಾಲ ಬಂತು’ ಎಂದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಜನ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಅವರ ಮಡ್ಡಿತನಕ್ಕೇನೆನ್ನೋಣ.

ಹಾಗೇಯೋಚಿಸಿದರೆ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಮಾನವಕುಲದ ಒಳಿತನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿನಃ ಇನ್ನಾವುದಕ್ಕೂ ಅದು ವಿಜಯವಲ್ಲ ಗಗಾರಿನ್ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಚೀಣೀ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕಲಹಾಸಕ್ತಿಗಳಾಗಲೀ ಷೆಪರ್ಡ್ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದರೆ ಅಂಗೋಲ, ಆಲ್ಜಿಯರ್ಸ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಲೀ ಬಗೆಹರಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಗೆಹರಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನೆಹರೂರವರ ಹಾರೈಕೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣ ಯೋಜನೆ ಸಹಕಾರೀ ಕೃಷಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಳೆದ ಆಶಾವಾದದಷ್ಟೇ ಹುರುಳಿಲ್ಲದುದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದೆ ನಿಜ, ಅಕ್ಕಿಬೇಳೆಯ ರೇಟು ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಎನ್. ಜಿ. ಓಗಳ ಸಂಬಳದಸ್ಕೇಲು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶುದ್ಧೀಕರಣಹೊಂದಲಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷವಿನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಪರಿಸ್ಥಿತ ರೆಡ್‌ಸ್ಟೋನ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರದದಿನ ಅಲನ್ ಬಿ. ಷೆಪರ್ಡ್ ಮಹಾಶಯ ಗಗನಯಾನಮಾಡುವ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಮಂಗಳವಾರ ಏಕೆ ಗಗನಯಾನಾರಂಭ ಗುರುವಾರವಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೊಂಡೆ. ಇದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಾದರೂ, ಮಂಗಳವಾರ ಗಗನಯಾನ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅದೇ ಮಂಗಳವಾರ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಶ್ರಾದ್ಧ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಬಣಗಳಿಗೆ ಸೇರದ ತಟಸ್ಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಗಳೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೇ ನಮ್ಮ ಊಟವಾಯಿತೆನ್ನಿ. ಇದು ತಾಟಸ್ಥ್ಯದ ಹಿರಿಮೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಆಗ ನಮ್ಮಣ್ಣ (ತಟಸ್ಥವಿಜ್ಞಾನಿ) ನನ್ನ ಕೇಳಿದೆ ‘ಅಣ್ಣಾ ರೆಡ್‌ಸ್ಟೋನ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಮಂಗಳವಾರ ಹಾರಿತೇ? ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ, ಹಾಲುಗಳ ಅಲ್ಪಾ ಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಷೆಪರ್ಡ್ ಹಾರುವಾಗ ರಾಕೆಟ್ ಮೊದಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲೋ ಎರಡನೆ ಘಟ್ಟದಲ್ಲೋ ಸಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಪಾಹಾರವೇಕೆ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಿಗಡುಬುತೆಂದು ನೀರು ಅಥವಾ ಷಾಂಪೇನ್ ಕುಡಿದು ಹೋಗಬಾರದೇ ಅವನು? ಇದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗುಡ್‌ಬೈ’ ಯಾನವಾಗದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಖಾತ್ರಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ನಮ್ಮಣ್ಣ ‘ತಮ್ಮಾ ತೂಕಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಗುಡ್-ಬೈ’ ಎಂದು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ನೋಡೀ ತಟಸ್ಥರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನಿದ್ರೆಮಾಡ ಬಹುದು. ಗಗನ ವಿಜೇತರಾದ ಭಂಡವಲ ಶಾಹಿಗಳಾಗಲೀ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರಾಗಲೀ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ನಮ್ಮಣ್ಣನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಆದಿನವೆಲ್ಲಾ ಸುಷುಪ್ತಾ ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ನಾನಿದ್ದೆ. ಮರುದಿನ ಎದ್ದು ಪೇಪರು ನೋಡಿದರೆ, ಹವಾಮಾನ

ಪ್ರತಿಕೂಲವಿದ್ದುದರಿಂದ 48 ಗಂಟೆಗಳಕಾಲ ಗಗನೋಡ್ಡಾಣವನ್ನು ಮುಂದು
ವರಿಸಲಾಗಿದೆ ಯೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಆದರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಮೊದಲೇ ಅಮೆರಿಕದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಸ್ಟ್ರೊನಾಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೇಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿ
ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜನಗಳು ನಮ್ಮೊರಿನ ಕೆರೆ ಏರಿ ಚೌಡಮ್ಮನಿಗೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ
ಹೀಗಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು!

ಈ ನಡುವೆ ನಾನೇ ಗಗನಗಾಮಿಯಾದ ಎರಡನೆಯ ಅಧುನಿಕ ಮಾನವ
ನಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿತ್ತು. ಅದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೊರಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರೀ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೈಗಳು; ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ.
ರಾದ್ದಾಂತ ರಂಪ, ಮಕ್ಕಳ ಅಳು, ಗುಂಡಪ್ಪನ ಚೀರಾಟ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಪಿತ್ರಗಳ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಊಟಮುಗಿಯುತ್ತಿ
ರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಮಾದರೀ ಆಡಳಿತ. ಎಂದರೆ ತಲೆ ತಲೆ
ಪಟ್ಟಿಗಾರರು. ಹೋದ ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಶ್ರಾದ್ಧದ ದಿನ ಹತ್ತೊವರೆ ಗಂಟೆಗೇ
ಅಡಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾನೂ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಗಳೂ ಒಂದೂವರೆ ವರೆಗೆ ಹರಟೆ
ಹೊಡೆದು ಆಮೇಲೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದೆವು. ನಂತರ ಎರಡೂವರೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ
ಕುಳಿತೆವು

ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಟಸ್ಥ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಕಸ ಹೊಡೆ
ಯುವುದರಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ಬೇರೂರಿದೆ. ಮೂರು
ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ನಾನ; ಐದಕ್ಕೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ; ಏಳಕ್ಕೆ ಊಟಾರಂಭ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತಕ್ಕೆ
ಸಂಜೆ ಅಡಿಗೆ ಆರಂಭ ಹೀಗೆ!

ಗುರುವಾರದ ದಿನ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಪ್ಪನ ಶ್ರಾದ್ಧ. ಷೆಪರ್ಡ್
ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾರುವನೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಮಂಗಳವಾರವೇ ವೆಂಕಪ್ಪ
ನನ್ನನ್ನೂ ಗುಂಡಪ್ಪನನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ.

‘ ಎಲೇ ವೆಂಕಪ್ಪ ನನ್ಯಾಕೆ ಕೊಲ್ತಿಯೋ? ಬ್ಯಾಡಪ್ಪ ನಿನ್ನವಾಸ’ ಎಂದ
ಗುಂಡಪ್ಪ.

ನಾನು ‘ ಡಿಟೋ’ ಎಂದೆ.

‘ ಹಂಗಲ್ಲಾ ಗುಂಡಪ್ಪ, ನಾನು ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿದಿನಿ. ಕೂಡ್ಲದು
ಊಟಕ್ಕಾ ಕದು. ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಊಟ’ ಎಂದ ವೆಂಕಪ್ಪ ‘ ಇನ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲೇ
ನಪ್ಪ ಕೊಲ್ಲಕ್ಕೆ? ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಇನ್ಯಾಕೆ ಕಕಲಾತಿ? ಇಲ್ಲೋಡು
ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದ್ಬಿಡ್ತೀವಿ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

‘ ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡು ಇವತ್ತೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿ’ ಎಂದ ವೆಂಕಪ್ಪ.

ಷೆಪರ್ಡ್ ಗಗನಕ್ಕೇರುವನೆಂದು ನಿಯೋಜಿತವಾದ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಷೆಪರ್ಡ್ ಮರ್ಕ್ಯೂರಿ ಕೋಶಕ್ಕೆಳಿದಂತೆ
ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಗುಂಡಪ್ಪನೂ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ನುಗ್ಗಿದೆವು.
ಒಲೆ ತಣ್ಣಗಿತ್ತು.

ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಸೊಸೆ ಇನ್ನು ೭೨ ಗಂಟೆಗಳ
ಕಾಲ ಮಡಿಯಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಿರಲಿ, ಅಡಿಗೆಮನೆ ಒಳಕ್ಕೂ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು
ಘೋಷಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕುಳಿತಳು. ಹೀಗಾಗಿ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಪಿತೃಗಳ ಗಗನಯಾನ,
ಅವನ ಸೊಸೆಯೆಂಬ ರೆಡ್‌ಸ್ಟೋನ್ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಯ ವಿಚಿತ್ರನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ತಡೆ
ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇತ್ತ ಮರ್ಕ್ಯೂರಿ ಕೋಶವನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ಷೆಪರ್ಡ್‌ನಂತೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬೆವರು
ಸುರಿಸುತ್ತಾ ನಾನೂ ಗುಂಡಪ್ಪನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಕಟ್ಟೆಯ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆವು.

ವೆಂಕಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಈ ಗಗನಯಾನ ಮುಂದುವರಿದ ಕೂಡಲೆ
ಸೊಸೆಯನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ, ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸೊಸೆಯ
ಸೋಲಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಬಾನುಲಿಯಂತೆ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಾರಮಾಡಲು
ಹೊರಟಳು.

ನಾನು “ಗುಂಡ್ಲಾವಾ, ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಶ್ವರ ಹೇಗೆ? ಇದೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ
ಅಲ್ಲವೆ. ಇದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆ” ಎಂದೆ.

ಗುಂಡಪ್ಪ “ಹೌದಲೇ ಸೇತು. ಆದರೆ ಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು
ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧ. ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ? ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ “ನಾವು ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರೆ ಈ ಲೋಕ
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದೇ ಗುಂಡ್ಲಾವಾ?” ಎಂದುಕೇಳಿದೆ.

“ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದರೂ ಬಿಟ್ಟರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ
ತಾನೇ ತಾನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ‘ಎಚ್ಚರು’ ಎನ್ನುವುದು
ನಶ್ವರ.” ಎಂದ.

“ಮಾವಾ ಈ ಹಸಿವು ತೃಣಗಳಿಂದ ದುಃಖಮಯವಾದ ಈ ಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆ
ಬೇಡ. ಸುಷುಪ್ತಿಯ ಆನಂದಮಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದೆ.

“ಯಂಕಪ್ಪಾ ನಿನ್ನಂಥ ಕೂಳುಗಂಟಕತನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಉರಿಸೋದಕ್ಕೆ
ಯಾಕಿದ್ದೀತೋ ಈ ಶ್ರಾದ್ಧ? ಬಾರಲೇ ಸೇತು ನಮ್ಮನೆಗೋಗಿ ಗಡದ್ದಾಗಿ
ಹೊಡದುಬಿಡೋ” ಎಂದು ಗುಂಡಮಾವ ಗಜರಿದ.

ವೆಂಕಪ್ಪ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಕಾಲುಹಿಡಿದು ‘ನನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕೆ ಉಳಿಸಿರಿ’ ಎಂದು
ಬೇಡಿದ.

‘ಇರುಳುಕಂಡ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಬಿದ್ದ ಹಾಗಾಯ್ತು’ ಎಂದು ಗುಂಡಪ್ಪ
ಆಕಳಿಸಿದ. ಇಬ್ಬರೂ ಮಲಗಿದೆವು.

ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಗುಂಡಪ್ಪ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ 'ಸೇತು ಅನ್ನವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅಡಿಗೆ ಆಯ್ತು' ಎಂದಳು. 'ಅಯ್ಯಬ್ಬಾ ಸೊಂಟನೋವು' ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸಿದಳು. 'ಹೌದು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ನಿನಗೂ ವಯಸ್ಸಾಯ್ತು' ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

'ಆಯಿತೇನೋ?' ಎಂದರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

'ಏನು?' ಎಂದೆ. ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಾಯ್ತು. ಹಸಿವಿನ ಬೆಂಕಿ ಭುಗಿಲೆಂದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿತು.

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಗುಂಡಮಾವ ಚೀರಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಕೇಳಿಸಿತು 'ಅಯ್ಯೋ' ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಮನೆ ಆಳು ಓಡಿಬಂದ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದು ಕಾಲಲ್ಲಿ ನೆಗೆದುಹೊಡೆದು,

'ಹಾಳಾದ ಕಳ್ಳಸೂ....ಗನೇ. ಹೊಸ ಎಮ್ಮೆ ಕಳೆದಲ್ಲೋ' ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ಆಳು ಓಡಿದ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ರಸ್ತೆಯಕೊನೆಗೆ ಆಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಯನ್ನು ಔಕಿ, ಅವನ ಕತ್ತಿಗೆ ಬಿಗಿದ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಗುಂಡಪ್ಪ ತಿವಿದ. ಒದೆತಿಂದ ನಾಯಿಯಂತೆ ಅವನು 'ಕಯಕ್ ಕಯಕ್' ಎಂದು ಒರಲಿದ.

ನಾನು ಎಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಗುಂಡಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಅವನನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆ. ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಭಾರಿಗಮ್ಮ. ಮಕ್ಕುರಿ ಕೋಶದ ಶಿಖೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ತಲೆ ತಿರುಗಿತು. ಹಾಗೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ. ಎಚ್ಚರು ತಪ್ಪಿತು.

ಎಂಟುಗಂಟೆ ಐವತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಗುಂಡಪ್ಪ ವೆಂಕಪ್ಪ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಪ್ಪ ಒಂದುಕೊಡ ನೀರು ಹೊಯ್ದು 'ಇನ್ನೆದು ನಿಮಿಷ ದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮನೆ ಆಳು ತಿಪ್ಪಗನಿಗೆ ಒದ್ದಹಾಗೆ ಒದ್ದೇನು!' ಎಂದ.

ಒಂಬತ್ತು ಹೊಡೆಯಿತು. "ಪಿತ್ಯೂಣಾಂ ಶಾಶ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ರಸ್ತು. ಅಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತು. ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧ ಫಲಾಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು. ಬಡ್ನು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ. ಏನ್ಬಡ್ನಿಯೋ, ತಪ್ಪಲೆಗೇ ಕೈ ಹಾಕಣೋ" ಎಂದ ಗುಂಡಪ್ಪ. ತಟಸ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗಗನಯಾನ ಹೀಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. 'ಅಂತೂ ಇವತ್ತಿಗೇ ಕೂಳುಕಾಣ್ನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಉಳ್ಳಿದೆಯಲ್ಲಾ!' ಎಂದ ಗುಂಡಪ್ಪ.

ಕೃಷೇವನ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಧನವಾಯ್ತು ಗಗರಿನ್ ಯಾನ. ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಷೆಪರ್ಡ್ ಯಾನ. ವೆಂಕಪ್ಪನ ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಕಾಣಿಸಲು ನನ್ನ ಯಾನ! ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗಲ್ಭತೆಯಿಂದ ಅವರು ಬದುಕಿ ಬಂದರು. ಫಕತ್ ನಶೀಬಿನಿಂದ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ.

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಅಬ್ಬಗೆರೆ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ

“ ಸಂತೇಗೆ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದೋನು, ಅಬ್ಬಗೆರೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುತ್ಸಂಜೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮಲೆನಾಡ ಕಾಡಾದರೇನು? ಕಾಲು ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರೆ ಬೇಗ ಮನೆ ಸೇರಬಹುದು, ಅಂತ ಕಾಡಿನಂಚಿನ ರಸ್ತೇನ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಡೊಳಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ನಡೆದ. ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ತಾ ಅಂತ ಅವ್ವ ಅಂದಿದ್ದಳು. ಸಂತೇಲಿ ಸಿಕ್ಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪಾಪ ಅವ್ವಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಃಖ ಆಗುತ್ತೋ ಅಂತ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ನಡೆತಿದ್ದೆ.

ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೋ ಬಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. ತಬ್ಬಿ ಕೊಂಡು ಬಿಗಿ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಗಲಾಟೇಲಿ ಕೈಲಿದ್ದ ಮಚ್ಚು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯ್ತು. ಹಿಂದಿಂದ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡವರು ಜಟ್ಟಂತ ಮಚ್ಚನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಡ್ಡಲಾಗಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು.”

ಎಂದು ಅಬ್ಬಗೆರೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ, ಷಿಕಾರಿಗೆಂದು ಬಂದ ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದ ಯುವಕರಿಗೆ ಕಾವಲುಗಾರನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

“ ತಬ್ಬಿದವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಮೊದಲ ಯುವಕ ಹೇಳಿದ.

“ ಆಮೇಲೇನಾಯ್ತು?” ಎಂದು ಎರಡನೆ ಯುವಕ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮೈಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕರಿಕೂದಲು ತುಂಬಿದ್ದ ಭಾರೀ ಕರಡಿ ಅಂತ ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು!

“ ಆಮೇಲೇನಾಯ್ತು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾ? ಬದುಕೋ ಆಸೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ!” ಎಂದು ಕಾವಲುಗಾರನು ಅನ್ನೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬಾಕೆ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಬಕೆಟ್ಟನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರದ ಸ್ನಾನದ ಕೊಠಡಿಗೆ ತಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಬಕೆಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟೆಯಮೇಲಿರಿಸಿ ತೊಟ್ಟೆಯ ಬಾಗಿಲಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಹೊಸಿಲಮೇಲೆ ನಿಂತು:

“ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರೋದು ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ವಿಚಾರಾನಾ. ಮೂರನೆ ಹೆಂಡತಿ ವಿಷಯನಲ್ಲ! ಎಂದು ಕೊಂಕು ನುಡಿದು ಹೋದಳು.

ಷಿಕಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ಬಾಗಿಲನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರನ್ನೇ ಕಾವಲುಗಾರನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಭಾಗೀರತೀ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ನಾಯಿಮರಿ

ಒಂದು ದಿನ ಮೈಗಳ್ಳರ ಸಂಘದಿಂದ ಮನೆ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ—ಇದು ನಡೆದಿದ್ದು ರಾತ್-ಕೆ-ರಾಣೆ ಕುದುರೆ, ಕುಂಬಕೋಣಂ ಕಪ್ ಗೆದ್ದ ಈ ವರ್ಷ—ಶೌರಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ಮರಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ. ನಾನು—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಣಸೂರು ಶೀನಿಯ ನಾಯಿಮರಿ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ಅಂದಿನಿಂದ—ನನಗೆ ಈ ನಾಯಿಮರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ !

“ಬಂದಿರಾ ಸರ್ ? ಹಣ್ಣಿನರಸ ಮೇಜಿನಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಸರ್. ಈ ನಾಯಿ ಮರೀನ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿದ್ದೇನೆ ಸರ್” ಅಂದ—ಶೌರಿ.

“ಎಲ್ಲಿದ್ದು ಶೌರಿ ಈ ಶನಿಮುಂ....”

“ಇದು ಹೆಬ್ಬುರಿನಿಂದ ಆಳು ಮಾದ ತಂದ ಸರ್. ಲಂಡನ್ ಎಂ. ಎ. ಭಾಗೀರತಮ್ಮನವರು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಹತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತಿರುಪತಿ ಕಾಳಾಹಸ್ತಿ ಕಡೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಸರ್. ಬರುವವರೆವಿಗೆ ಈ ನಾಯಿಮರೀನ ಹುಷಾರಾಗಿ ನೋಡ್ಕೊಬೇಕಂತೆ ಸರ್” ಅಂದ.

“ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ ಶೌರಿ”—ಅನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಹೋದೆ.

ಒಂದು ವಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ತಾಪತ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆಯಿತು. ಹೆಬ್ಬುರಿನ ನಾಯಿಮರಿ ಶೌರಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು. ಭಾಗೀರತೀ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ—ಇದುವರಿವಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಪಥ್ಯವನ್ನೇ—ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಯ್ತು. ನಾನೂ ಖುಶಿಯಾಗಿದ್ದೆ—ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗೀರತೀ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ವಾಪಸು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾರೆ—ಅಂತ.

ಸೋಮು ಬಂದ. ಸೋಮು—ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು—ಬಾಳೇ ಪುರದ ಮುಕುಂದರಾಯರ ಅಣ್ಣನ ಮಗ—“ಕೇಶರಾಶಿ” ತೈಲದ ತಯಾರಿಕೆ ! ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆದರಿಸಿದೆ.

“ಪಾಂಡು—ಇವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಈ ಊರಿಗೆ—ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ ಲಲಿತಕುಮಾರಿ ಬರ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಟೀಪಾರ್ಟಿ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು” ಅಂದ.

ಸೋಮು—ಎಂತಹವನು ಅಂತ ನಿನಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ—ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ—ಈ ಸಿನಿಮಾ ನಟಿಯರಮೇಲೆ ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಏಕೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡೀತು—ಅಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು.

“ಸೋಮು—ಇದೇನು ಬಂತೋ—ಈ ತರಹ ಹುಚ್ಚು?”—ಅಂದೆ.

“ಪಾಂಡು—ಇನ್ನೇನಿಲ್ಲ—ನನ್ನ “ಕೇಶರಾಶಿ” ತೈಲಕ್ಕೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಜಾಹಿರಾತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಆಕೆಯ ಫೋಟೋ ಸಹಿತ ದಿಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆಲ್ಲ” ಅಂದ.

“ಷಹ್ ಭಾಸ್!” ಅಂದೆ.

“ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್—ಪಾಂಡು, ಪಾರ್ಟಿ ಇದೇ ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ೫ ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ.”

“ಸರಿ ಸೋಮು—ಶಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂಟಿಸಬಿಡು. ನಾನು ಇರೋಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಡ್ ಮಿಂಟನ್ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ.” ಅಂತ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ನಾನು ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ್ಯೇ ಸಿನಿಮಾ ಮೊದಲನೇ ಷೋ ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಗಿದು ಮನೆ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಶಾರಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ.

“ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಯ್ತೇ ಶಾರಿ?”

“ಸರಿಯಾಯ್ತು ಸರ್. ಲಲಿತ ಕುಮಾರಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು ಸರ್. ನೀವಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನಪಟ್ಟರು ಸರ್”

“ನಾಯಿಮರಿ ಮಲಗಿದೆಯೇ ಶಾರಿ?”

“ಮಲಗಿರಬೇಕು ಸರ್. ಟೀ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.”

“ಸರಿ ಶಾರಿ” ಅಂದೆ.

ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಶಾರಿ ಘಾಬರಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದ.

“ನಾಯಿಮರಿ—ಮನೇಲಿಲ್ಲ ಸರ್!”

“ಮನೇಲಿಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ತು ಶಾರಿ?”

“ಮನೇಲಿಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಸರ್.”

ನಾನು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಮಂಚದಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ.

“ಸೋಮಸುಂದರರಾಯರು—ಹೊರಡುವಾಗ ಈ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು ಸರ್” ಅನ್ನು ತ್ತಾ ಒಂದು ಲಕ್ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟು.

—“ಪಾಂಡು—ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತ ಕುಮಾರಿ ಟೇಸಾರ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬಾ ತೃಪ್ತಿವಟ್ಟಳು. ಮತ್ತು ಹೊರಡುವಾಗ ನಿನ್ನ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾರದೆ ಕೇಳಿದಳು. ಅದನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಶೌರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಮರೆತೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಬೇಜಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಸೋಮು” ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದ.

“ಶೌರಿ”

“ಸರ್”

“ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬರ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆ ನಾಯಿಮರೀನ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನೇ ಯಾತ್ರೆ ಹೊರಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿ” ಅಂದೆ.

“ಸರಿ. ಸರ್” ಅಂದ.

ಮರು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮುಂಜಾನೆಯ ಕಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತಾ “ಇವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾವು ದೇವರಾಜಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಮಹಾ ದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಹೆಬ್ಬಾರಿನ ನಾಯಿಮರಿ ತಲ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಸರ್” ಅಂದ.

“ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಶೌರಿ” ಅಂದೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೌರಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ನಿಂತೆ. ತುಸ ಹೊತ್ತು ಮಹಾದ್ವಾರದ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಸಾಹೇಬರ ದೋದೋ ಅನೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಷರಾಯನ್ನು ಯಾರೋ ಹಿಡಿದಹಾಗಾಯ್ತು. ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದೆ ಭಾಗೀರತಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ನಾಯಿಮರಿ !

ಹಿಂದೆಯೇ ಅದರ ಸರಪಳಿ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದ ಶೌರಿ !

“ಈ ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಸಾರ್” ಅಂದ.

“ಶೌರಿ ಇದು ಎಲ್ಲಿತ್ತು ? ಹೇಗಿತ್ತು ?”

“ಲಲಿತ ಕುಮಾರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ತಂದೆ ಸರ್. “ಇಂದ್ರ ಸದನ್” ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇದೇತಾನೆ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡು ವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ.”

“ಆದರೆ ಶೌರಿ ಇದರಿಂದ ಸೋಮು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗೊಲ್ಲ ?”

ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂರುವರೆಗೆ ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಲು ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಹೊರಡಿ ಸಾರ್ ನಾನು ಹಿಂದೇನೇ ಬರ್ತೇನೆ.”

“ಆದರೆ ಶೌರಿ ಈ ನಾಯಿಮರೀನ ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಹಾರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಲಲಿತ ಕುಮಾರಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಸೋಮು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗೋದಿದ್ದರೆ ಈ ನಾಯಿ ಮರೀನ ಆಕೆಗೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ಶೌರಿ, ಪಾಪ ಸೋಮೂಗೆ....”

“ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಸರಿಪಡಿಸ್ತೇನೆ ಸರ್. ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ ನೋರು ಬಂದು ಈ ನಾಯಿಮರೀನ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನೂ ಹಿಂದೇನೇ ಬರ್ತೇನೆ ”

ನಾಯಿ ಮರಿ ಹಿಡಿದು ನಾನು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಅದೇ ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು ಮ್ಯಾಟಿನಿ ಪೋ ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯ. ಹೆಬ್ಬಾರಿನ ಆಳು ಮಾದ ಒಂದು ನಾಯಿ ಮರೀನ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳೋಕೆ. ನಾನೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟೆ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಭಾರ ಇಳಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು.

ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ “ಬಹುತ್. ಪುರಾನೇ-ಫಿಲ್ಮೀ-ಗಾನೇ” ದರ ಹುಕುಂಕ ಎಕ್ಸಾ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಬಹಳ ಆತುರದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸೋಮು ಬಂದ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಉಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಪಾಂಡು ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರವನ್ನ ನಾನೆಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಲಲಿತಕುಮಾರಿ ನನ್ನ “ಕೇಶರಾಶಿ” ತೈಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಫೋಟೋನೂ ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದಾಳೆ” ಅಂದೆ.

“ಷಹಭಾಸ್ !”

ಪಾಂಡು ನಿನ್ನ ಆ ನಾಯಿಮರಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಯ್ತು ಪಾಂಡು. ನಿನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಆ ನಾಯಿಮರೀನ ಆಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಪಾಂಡು”

“ಬೋರನ್ ವಿಟಾ ಸರ್” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಶೌರಿ ಎರಡು ಲೋಟಾ ಬೋರನ್ ವಿಟಾ ತಂದಿಟ್ಟ.

“ಶೌರಿ ”

“ಸರ್”

“ಹೆಬ್ಬಾರಿನ ನಾಯಿಮರಿ....”

“ಮಾದ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋದ ಸರ್”

“ಮತ್ತೆ ಲಲಿತಕುಮಾರಿ....”

ಆಕೇನೂ ಒಂದು ನಾಯಿಮರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಸರ್”

“ಹಾಗಾದರೆ ..”

“ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಆಕೆಯಿಂದ ಹೆಬ್ಬರಿನ ನಾಯಿಮರಿಗೆ ಒಂದು ಇನಾಕು ಲೇಷನ್ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಸರ್ ಪುನಃ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅದೇ ತರಹವಿದ್ದ ಒಂದು ನಾಯಿಮರಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟೆ ಸರ್.”

“ಆದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಆಕೆಗೆ?”

“ಇಲ್ಲ ಸರ್, ಮನುಷ್ಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ತರಹ ಎರಡು ನಾಯಿ ಮರಿಗಳನ್ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯೊಲ್ಲ ಸರ್, ಲಲಿತ ಕುಮಾರಿ ನನಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮು ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟರು ಸರ್. ಸೋಮಸುಂದರರಾಯರು ಇಲ್ಲೇ ಮಲಗ್ತಾರೆಯೇ ಸರ್?”

“ಹ್ಲೋಪ್ಪಾ” ಅಂದ ಸೋಮ.

—“ ಕೇಫ ”

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗೇಶರಾಯರು ಜೆನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹೂಡಿದ್ದಾಗ, ಆಗಂತಕುನೊಬ್ಬ ಅವರಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದೇಶಾವರದ ನಗೆ ಬೀರಿ, “ನಾಗೇಶರಾಯ ; ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಳಿಯ ಶಿವಸ್ವಾಮಿಯ, ಚಿಕ್ಕಮಾವನ ಮೊದಲ ಮಗನಿಗೆ ನನ್ನ ದಾಯಾದಿ ಎರಡನೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಸಂಬಂಧ ಹೇಳಿದ.

ನಾಗೇಶರಾಯರು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಹತ್ತು ದಿನಸವೂ ಅಲ್ಲ, ಮೂರು ದಿನವೂ ಅಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ನಾನದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವನಿಗೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆಂದು ಪುಕಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

*

*

*

*

ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮನ ತಟ್ಟುವಂತೆ ನಟ ಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಮೋಘವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಅಂಕ ಮುಗಿದು ದೊಡ್ಡ ಪರದೆ ಇಳಿಯಿತು.

ನಾಲ್ಕಾಣೆ ತಾವಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮುದುಕನೊಬ್ಬ ಗತವೈಭವವನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಕೊಂಡು ಕೇಕಲ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೇರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ, “ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೋಪಿಯ ಪಾರ್ಟ್ ಹಾಕ್ತಾಗ ಸದಾಶಿವ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡ್ ಹೇಗಿತ್ತು ಅಂತೀರೀ ;” ಎಂದು ಕಿರುಲಿದ.

ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಳವಳ್ಳಿ

“ಅವರು ಯಾರು ಸಾರ್, ಬಹಳ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ? ಮದುವೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿ.”

“ಅವರೇ....? ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್”

“ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅವರ ಮಾತುಕೇಳೋಕೆ; ನೀವೂ ಕೊಂಚ ಕಿವಿಕೊಟ್ಟುಕೇಳಿ. ಭಾಳ ಪ್ರಪಂಚ ನೋಡಿದವರು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಸಾರ್ ಅವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡು, ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡು ನಮ್ಮವರು ಇಂಥವರೊಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನೋದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರು; ಬಹು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಸಾರ್.”

“ಹೌದು.”

“ಅವರು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೇಳೋಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಂಜಿನಗಡ್ಡೆಗಳಂತೆ. ಅದರಮೇಲೆ ‘ಸ್ಕೀ’ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಾರಂತೆ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ. ದಿನಾ ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರಂತೆ ಸಾರ್. ಅವರುಗಳು.”

ವೈನ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?”

“ಹೇಳಿದರು, ಹೇಳಿದರೂ ವೈನ್ ಎಲ್ಲ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನೀರೇ ಕುಡಿಯೋದಿಲ್ಲವಂತೆ, ನೀರೆಯುರುಕೂಡ. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾರ್ ಇರೋದು ನೀರ್ಕುಡಿದೇನೇ?”

“ಕ್ವೆಟ್ ಸಾಧ್ಯ, ಎಂಟೈರ್ಟ್ ಸಾಧ್ಯ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿದೋರಿಗೆ.”

“ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಸಾರ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ವಿಷಯ. ಅದೇನೋ ನೈಟ್ ಲೈಫ್ ಅಂತೆ. ಅದೇಕೆ ಸಾರ್, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈಟ್‌ಲೈಫೇ ಇಲ್ಲ? ಸಾವಾ ಏಕೆ ಸಾರ್ ನೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿವ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಸಾರ್....ಆವೆರಾ ಅಂದ್ರೆ ಏನು ಸಾರ್?”

“ಅದೊಂದು ತರಹದ ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯ.”

“ಅದೇನೋ! ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಮತ್ತೇ, ಬ್ಯಾಲೆ ಎಂದರೆ?”

“ಬ್ಯಾಲೆ ಎಂದರೆ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ಟೂ ಅಂತ: ಕುಣಿಯೋದು, ಮೈಗೆಲ್ಲ ಬರೀ ಕಾಲುಚೀಲ ಕೈಚೀಲಾನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಲಿತ ಬಾಲೆಯರು ಮೈಮರೆತಂತೆ ಕುಣಿಯೋದು.”

ಅದನ್ನು ನೋಡಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಸಾರ್ ಇವರು! ಆಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ನಂತೆ ಸಾರ್ ರಾಣೀನ ನೋಡೋಕೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿರೋರೆಲ್ಲ ಬಂದುಬಿಡ್ತಾರಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಸಾರ್. ನೆಲದೊಳಗಿಂದ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ ನೋಡೋಕೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈಲುಗಳೆಲ್ಲ ನೆಲದೊಳಗೇ ಓಡಾಡುತ್ತವಂತೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೆಲದಮೇಲೆ ನೀರೇ ಇರುತ್ತೋ ಏನೋ, ಅದಕ್ಕಿರಬಹುದು ಅಂತೀನಿ. ದ್ವೀಪದರಾಜ್ಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು.”

“ಮತ್ತೀನೇನು ಹೇಳಿದರು?”

“ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಂತೆ ಸಾರ್, ಏನ್ವೇಳ್ತೀರಾ? ಮೂವತ್ತು, ಎಪ್ಪತ್ತು, ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಅಂತಸ್ತಂತೆ ಮನೆಗಳಿಗೇ. ನಮ್ಮನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಏನುಗತಿ. ದೇವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ? ಉಗ್ರಾಣ ಯಾವ ಅಂತಸ್ತಿನಮೇಲಿಡೋಣ? ಕಟ್ಟಿಗೆ-ಇದ್ದಲು ಎಷ್ಟನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡೋಣ? ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು, ಕರು? ಅಷ್ಟಷ್ಟೊಂದು ಅಂತಸ್ತುಗಳಮೇಲೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲುಗಳೆಲ್ಲ ಸೋತುಬಿದ್ದುಹೋಗೋದೇ.”

“ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ವಿಷಯ ಇನ್ನೇನೇನು ಹೇಳಿದರು?”

“ನಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಡಾವಾಟರ್ ಬರುತ್ತಂತೆ ಸಾರ್. ಅಂದರೆ, ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಬೇಕಂತೆ. ದುಡ್ಡು ನುಂಗೋಕೆ ನಲ್ಲಿಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಬಾಯಿರುತ್ತದಂತೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು—ಅದೇನೋ ಸುವಾಸನೆ ದುಡ್ಡಂತೆ, ಸೆಂಟಾ ಅಂತ—ನೂಕಿದರೆ ಸೋಡಾವಾಟರ್ ಬರುತ್ತಂತೆ!”

“ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಅವರೇನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರಂತೋ, ಏರೋಪ್ಲೇನಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರಂತೋ?”

“ಎರಡರಲ್ಲೂ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಎರಡರ ವಿಷಯಾನೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏರೋಪ್ಲೇನು ಮೋಡದಮೇಲೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪ್ಲೇನಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲುಕೆಳಗೆ ಮೋಡ ಇರೋದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯವಾಗಬಹುದು ಎಂತ ಏರೋಪ್ಲೇನನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗುಮಾಡಿ ಹಾರಿಸುತ್ತಾರಂತೆ ಸಾರ್, ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಬೆಲ್ಟ್ ಕೆ ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟಿ ಆಗ ಮೋಡ ನೆತ್ತಿಯಮೇಲೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗೋದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹಾಗಂತೆ.”

“ಸರಿ, ಆ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ಯಾರಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು?”

“ಬೀಗರಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಬೆರಗುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಸಾರ್, ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್. ಅವರೇನು ಸಾರ್, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಅಂಥಾ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗಿಬಂದರೇನು ಸಾರ್?”

“ನಿಮಗೆ ಹೇಗನ್ನಿಸಿತು?”

“ತುಂಬ ಹಣವಂತರಿರಬೇಕು ಅವರ ಮನೆತನದವರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಲಂಡನ್ನು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರ ಸಂಬಂಧದವರನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ,”

ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ವರ್ಷಾ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ಸಾರ್. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಕೆ ಏನು, ಮುನ್ನೂರೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಷ್ಟಾಗಬಹುದೇನು ಸಾರ್ ಛಾಜುರ್ ?”

“ ಛೆ ಛೆ ಮೂರು ಸಾವಿರದೈನೂರು ಒಂದು ದಾರಿಗೆ ಎಂದರೆಕೂಡ ಸಾಲದು.”

“ ಹಾಗಾದರೆ, ಇವರೇನು ಸಾರ್, ಕುಬೇರನ ಸಂಬಂಧದವರಿರಬೇಕು ಸಾರ್ ! ನಮ್ಮಂಥವರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಸಾರ್. ಕೇಳಿ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.”

“ ಹೇಳಿ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.”

“ ಏನಂದಿರಿ ಸಾರ್ ”

“ ಹೇಳಿ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ ಅಂದೆ ”

“ ಹಾಗಂದರೇನು ಸಾರ್ ? ”

“ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಲಂಡನು ಅಂತ ಕತೆಹೇಳಿ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕು ಕೆಲವರು. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಕತೆಹೇಳುವವರು. ”

“ ಹಾಗಾದರೇ ? ಈ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ವೇನು ಸಾರ್ ? ”

• “ ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದ ಶ್ಯಾಮಭೋಗ ಸುಂದರೈಂಗಾರ್ಯರ ಮಗ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್. ನಾನೂ ಅವನೂ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಲಂಡನ್ನು, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿಬಂದದು ಒಟ್ಟಿಗೇನೇ. ನಾನೆಷ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅವನೂ ಅಷ್ಟೇ ನೋಡಿರೋದು.”

“ ಏನ್ಸಾರ್, ನೀವೂ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ಗೆ....?”

“ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಇಲ್ಲ, ಹೊಸದುರ್ಗ-ಹೊಸವೇಟೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಡೊಂಗು!”

“ ಹಾಗಾದರೇ?”

“ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ರು ಮಳವಳ್ಳಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ, ಮೂಗೂರು, ಮಹಿಷೇಶ್ವರ ಇಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಹೋದವನಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಆತನ್ನ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯೋದು “ದಿ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಳವಳ್ಳಿ” !

“ ಇವರೇನೇನ್ಸಾರ್ ‘ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಳವಳ್ಳಿ’ ! ಸರಿಸರಿ, ನಾನೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇವರ ವಿಷಯ. ನೀವು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ...ಎಲ ಎಲಾ, ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಳವಳ್ಳಿ! ಪೆದ್ದಪೆದ್ದ ಬೀಗರಕಡೆಯೋರಿಗೆ ಎಂಟರಾಟಿಯ್ನ್ ಮಾಡೋಕೆ ಇಂಥವರಿರಬೇಕು ಸಾರ್, ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಳವಳ್ಳಿಗಳು. ನಾನೂ ಬೀಗರ ಕಡೆಯವನಾಗಿ ಪೆದ್ದುಪೆದ್ದಾಗಿ....ನಮಸ್ಕಾರ ಸಾರ್, ಬರ್ತೀನಿ, ಕೊಂಚ ಕೆಲಸವಿದೆ, ಮೇಳದವರು ಬರ್ದಿದ್ದಾರೆ ಬೀಗರ ಕಡೆಯೋಕೆ !”

—ಡೂನು.

ಹು ಮೂ ರ್

ರಾಜೀವಪುರದ ಪ್ರಗತಿಯು ಲೋಕವಿದಿತವಾದದ್ದೇ ಅನ್ನಿ. ಆದರೂ ಈಗೀಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಾರದು ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳೆದ ಮಗಳಿಗೆ ವರಾನ್ವೇಷಣೆಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಅನಾಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಗೆ ನೆರೆದ ವರನೊಬ್ಬ ಓದಿಕೊಂಡಿರುವವೆಂದೂ ಆಸೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳಬಹುದೆಂದೂ ನಮ್ಮೂರಿನ ಪುರೋಹಿತರು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಹೋದೆ.

ಅನಾಥಾಲಯ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ.

“ ಈ ಊರೇ ಅನಾಥಾಲಯ ಸೋಮಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಎಂದು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ” ಎಂದ ಬಸ್ಸಿನ ಕಂಡಕ್ಟರು.

“ ಅದಲ್ಲವೋ! ಮುಂಕುದಿಣ್ಣೆ! ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಅನಾಥಾಲಯ ವನ್ನಲ್ಲವೋ! ಮಾವಿನತೋಪಿನ ಸಾಹುಕಾರ್ಯ ನಡೆಸ್ತಾರಲ್ಲೋ, ಆ ಅನಾಥಾಲಯಾನ! ” ಎಂದು ಕಂಡಕ್ಟರನ್ನು ಬಸ್ಸಿನ ಡೈವರು ಹೀಯಾಳಿಸಿದ. ಒಂದು ದಮ್ಮ ಎಳೆದು ಬೀಡಿ ಬಿಸಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ ಉಗಿದ.

“ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಹಾಷಯ! ಆ ಅನಾಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಯಾವರಸ್ತೆಲಿ ಹೋಗ್ಬೇಕು! ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಪ್ಪಾ ” ಎಂದೆ.

ಕಿವಿಮೇಲಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಬೀಡಿನ ತೆಗೆದು, ಹಚ್ಚಿ ಬಸ್ ಡ್ರೈವರು ಹೇಳಿದ. “ ಎಡಚೋರೀಲಿ ತಿರಿಗಿ, ನೇರನೆಹೋಗಿ, ಬೀದಿನಲ್ಲಿ ಇರೋ ತಾವ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರೆ, ಕೆಂಪಾನೆ ಮನೆ ಕಾಣ್ತದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಲಿ ಹೋದರೆ ಬಲಗಡೆಗೆ ಮೂರನೆ ಮನೇನೇ ಅನಾಥಾಲಯ! ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ. ” ಎಂದು.

ನನಗೋ ಮರವು ಅಂದರೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಈಗ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಮರುಕ್ಷಣವೇ ತಿಂಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಅಳಿಯನ ಸಿಕ್ಕಾರಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೆನಪಿರುತ್ತೆ.

ಬಸ್‌ಡ್ರೈವರ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ ನಡೆದು ಹೋದ.

ಕೆಂಪಾನೆ ಮನೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಲಿ ಎಷ್ಟು
ಲಾರಿಗಳು ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಅಂತೀರಿ!

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹುಷಾರಾಗಿ ನಡೆದುಹೋದ. ಕೆಂಪಾನೆ ಮನೆ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ
ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲೇ ರಸ್ತೆಗೆ ಅಡ್ಡಡ್ಡಲಾಗಿ ತೂಗುಹಾಕಿದ್ದ ತೂಗು ಬಟ್ಟೆ
ಬೋರ್ಡೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಡೆಯಿತು.

“ ಹುಷಾರಾಗಿ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡಿ !

ಮೋಟಾರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಮಗುವು ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿರಬಹುದು ! ”
ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು.

ಎಂತಹ ಸತ್ಯವ್ರಗತಿ ! ರಾಜೀವಪುರದ ಅನಾಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ !—
ಅಳಿಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿ—

ಅಲ್ಲ ಕಣೇ ! ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುಕ್ಕೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಲ
ಎತ್ತುತ್ತಾ ಇದಾರೆ.

ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಸಾಲ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂದ್ರೆ ರೇಗ್ತಿಯಲ್ಲೇ !

“ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೊಲೆಯೂರು ”

ಶ್ರೀರಂಗ ಸಾರಸ್ವತ ಛಂ—ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಉದಯಕಲಾವಿದರು ಸಾಗರ.
ನಾಟಕ ಕೊಂಡಾಗ ಬೆಲೆ ೧-೫೦.—ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ: “ಅರಿವಿನಿಂದಾದ ಸುಖ”.

ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ನಿರತರಾದ ರಾಯರನ್ನು ಊರೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಯ ಸೊಸೆಯು, ಅಪ್ಪ ಎಂದೇ ರಾಯರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಂತರು, ರಾಯರು, ಊರವರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ—

ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಲಂಚ ಹೊಡೆದು ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ರಾಯರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿ ಕೊಂಡಾಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಬಲಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಮಗಳಂತೆ ಕಾಪಾಡಿದರು. ಮನೆಯ ಸೊಸೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಉಯಿಲು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು.

ಆದರೂ ಕೂಸು ಸತ್ತರೂ ನಾಥ ತಪ್ಪದು, ಎಂಬಂತೆ, ರಾಯರ ಅಪರಾಧವು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ದೆವ್ವದಂತೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನೋಡಿದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಶಯ. ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಸತ್ಯ ಬಯಲಾಗುತ್ತೇನೋ ಎಂಬ ಭಯ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.

ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ದೆವ್ವದಂತಿದ್ದ ಆ ಸ್ನೇಹಿತನು, ಒಮ್ಮೆ, ರಾಯರೆದುರಿಗೆ ಸುಳಿದಾಡಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ನಾಯಕರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಾಪತ್ರವನ್ನು, ಮೊದಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ ಊರಿನ ನಾಗರಿಕರು ಹೇಗಾರು ಹೆಣಬಿದ್ದ ಕಡೆ ಅರ್ಪಿಸಿಯಾರು?

ನಾಟಕದ ವಸ್ತು ಇದು. ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಖಚಿತ ರೇಖೆಗಳ ಸುತ್ತ ಬರೆದ ನಾಟಕ.

ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೊಲೆಯೂರು! ಬೆಳೆದದ್ದು ಪೂತನಿಯೂರು !!

ಇದ್ದದ್ದು ಹೊಸ ಊರು! ಸತ್ತಿದ್ದು ಮನದೂರು !!

ನಿರ್ಜೀವ, ಜೀವಿಯಾಗಿ, ಜೀವ ಮಾನವನಾಗಿ. ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಬಾಳುವಂತಾದುದು ಇಂದಿಗಿಂತ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಅಷ್ಟೇ! ಭಾವನಾ ಜೀವಿಯಾದ ಇಂದಿನ ಮಾನವನು, ಮನಸ್ಸಿನ ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ನಂತೆ, ದೆವ್ವಗಳ ಭೀತಿಯಿಂದ, ರಾಕ್ಷಸ ನೆನಪುಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನರಳಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಕಣ್ಣಿದ್ದವರಿಗೆ, ಕಣ್ಣುಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅರಿವ ಆಸೆಯುಳ್ಳ ಮೆದುಳಿದ್ದವರಿಗೆ, ಈ ನಾಟಕ ಶ್ರೀರಂಗರಿತ್ತ ರಸದೂಟ. ಓದಿದಾಗ ತೋರುವುದನ್ನು ರಂಗದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೇನೋ!

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ಉಟವಿಲ್ಲ—ಫಳಾರ ”

ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ‘ ಕಿಕ್ಡಾ ದಿ ಬಕೆಟ್ ’ ಪ್ರಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಾಂಪರಗುಂಪು ‘ ಡೈನಿಂಗ್ ಹಾಲ್ ’ ಎಂಬ ಬೋರ್ಡು ನೇತುಬಿದ್ದಿದ್ದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೊಠಡಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ.

ವಿಶಾಲವಾದ ಕೊಠಡಿನೆಲಕ್ಕೆ ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ-ಅದೆಂಥದೋ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರದ ಕೆಲಸದ ಕಾಟನ್ ಉಲ್ ಜಮಖಾನೆ ಹಾಸಿದ್ದರು. ಬಹು ಮೆತ್ತಗಿತ್ತು. ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಕ್ಕುತ್ತ, ಮಜ್ಜೆಗೆಯೊಳಗಿನ ನೊಣ ಈಜಿಹೋದಂತೆ ಸರಿದು ಹೋದರು.

“ ಥತ್ ”-ಎಂದ ಮರುಳ.

“ ಯಾಕಲೇ ಮಗನೆ ”-ಎಂದ ಮಡ್ಡಿ.

ಮಡ್ಡಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಾ ಮರುಳನ ಪಕ್ಕ ತಿವಿದು ನೆಡೆದಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೆ “ ಥತ್ ” ಎಂದು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿದ್ದ.

“ ಅಪ್ಪಾ ಮಹರಾಯಿರಾ-ನೀವೆಂದು ಘನ-ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಕಲೀತೀರೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ-ಸುಮ್ಮನೆ ಬರ್ಪೋ.... ”-ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಕುರಿ ಮಂದೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿದರು.

ಘನ-ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಎಂಗಾಗ ಮಡೆಯನಿಗೆ ‘ ಘನ ’ ತಬ್ಬ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ‘ ಘಾನಾ ’ ದೇಶದಿಂದ ಈ ಘನವಾದ ‘ ಘನ ’ ಪದ ವಲಸೆಬಂದಿರಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಘನವಂತ ಹಿರಿಯರು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಪ್ಪಡರಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಪರಂಪರೆಯೇ ಈಗಿನ “ ಘಾನಾ ” ಆಗಿರಬಹುದೇ? ಎಂದೂ ಶಂಕಿಸಿದ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುಗಳ ಘನವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮುಂದೆ ನೆಡೆದರು.

ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಅಚ್ಚ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಸಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕ ಪಿಂಗಾಣೆ ತಟ್ಟೆಯ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಕು ಚಾಕುಗಳು ಮಲಗಿದ್ದವು, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಂಚ-ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಚಂಚ ಗಂಡಹೆಂಡಿರಂತೆ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದವು. ಮೇಜಿನ ಮಧ್ಯೆ ಉಪ್ಪು-ಕಾಳು ಮೆಣಸಿನಪುಡಿ- ‘ ಹಿಂಜ್ ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ತಂಬಿದ

ಟೊನೋಟೊ ಗೊಜ್ಜು-ಚಿಕ್ಕ ಗುಗ್ಗೆಕಡ್ಡಿ-ಯಂತಹ ಚಂಚ-ಕಾಡಿಗೆ ಡಬ್ಬಿಯಂತಹ ಚಿಕ್ಕ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿನ ರಸದಂತಹ ರಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಡೆಸಿದಾಗಲೇ ಈ ಪೆಪ್ಪರ್-ಸಾಲ್ಟ್‌ಪೋರ್ಕ್-ಸ್ಪಾನು-ಗಳ ಪರಿಚಯ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಕುಗಿಣೆ ಕಡ್ಡಿ ಇಂಗಿನರಸದ ಭರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಏನಿದು? ಅಂಬುದು ಗಾಂಪರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕೂಡುವುದೆಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ-ಎಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಡೈನಿಂಗ್ ಹಾಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಿ ಇವರಬಳಿ ಬಂದಳು. ತಿಳಿನೀಲಿಯ ಪರಕಾರ-ಏದೂ ಮುಖ್ಯಾಲು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗರುಡಮೂಗಿನ ಈ ಹೆಣಮಗಳು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಳು.

“ಆರ್‌ಯು ಹ್ಯಾವಿಂಗ್ ಯುನರ್ ಸಪ್ಪರ್ ಸರ್” ಎಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಮಾತು ಗಂಟಲಿಂದ ಬಾರಡ್ಗೆ ಮೂಗಿನಿಂದಲೇ ಬಂದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಕನಿಗೆ ನಗುಬಂತು. ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ “ಸಾರಿ” ಎಂದು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಗುರುಗಳು ಗುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರು.

“ಉಂಡ್ ಯು ಲೈಂಕ್‌ರು ಹ್ಯಾಂವ್ ಎನಿ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್-ಬಿಂಫೊರ್ ಸಂಫರ್” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಉಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಕೊಂಚ ಗಂಟಲು ತೇವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಡೆದುಬಂದದಾರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಬಾರ್ ಉಂಟು ಆರೋಗಣಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂದೂ ಆ ಅನುಸ್ವಾರಿಣಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಳು.

“ಮಡೆಯಾ, ಬಿ ಎ ರೊಮ್-ವೈನ್ ಯು ಆರ್ ಇಫ ರೋಂ-ಸೂತ್ರಕನು ಗುಣವಾಗಿ ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೀರು ಬಸಿದುಕೊಂಡು ಉಂಬೋಣೇನು?” ಎಂದರು ಗುರುಗಳು.

“ದಿಂಸ್‌ಸ ವ್ಹೇಂಫ್ಲಿಂಸ್” ಎಂದು ಆ ಮೂಂಗಕ್ಕ ಬಾರಿನತ್ತ ಕೈಮಾಡಿದಳು.

ಗಾಂಪರಗುಂಪು “ಬೋಲೋ ಬೀರ್ ದೇವರ್‌ಕಿ ಜೈ” ಎಂದು ಆ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಮೌನಪ್ರಿಯರು. ಒಬ್ಬರ ಉಸಾಬರಿ ಬ್ಯಾಡ-ತಾವೋ ಮೂರುಲೋಕವೂ ಅನ್ನುವಂತೆ ಮಾತಿ ಆಡದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋ ಮಂದಿ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಾರಿಗೆ ಬಂದರೆಂದರೆ ತೀರಿತು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಾಲಿಗೆ ಹರಿತವಾಗಿ ವಾಕ್ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿದು ನೋರೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಾಪರುದ್ರರುಗಳು ಹೋದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತರಿದಂದ ವೈರಿ ರುಂಡಗಳ ಮಾಲೆ ಹೇಗೆ ರಣಚಂಡಿಹೋಮ ಮಾಡಿದೆವೆಂದು ಹೊಗಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೇಳಲು

ಬಹು ಸೋಗುಸು. ಅವನ ನಾಯಿಗೆ ಕೆಮ್ಮು ಬಂದದ್ದು-ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದದ್ದು ಹಂದಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕತ್ತಿ ಇಕ್ಕದೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು-ಗಿಣಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಿದ್ದು-ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗೆ ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ ಅಂಟಿಸಿದ್ದು. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮೋಸಾಮಾಡಿ ಕುಡಿಯಲು ಬಂದದ್ದು. ಒಂದೆ ಎರಡೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾನಾ ಮಾತುಗಳು ಬೀರು ತುಂಬಿದ ಮಗ್ಗಿನ ಮುಂದೇ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿವಿಧ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಬಾರಿಗಿಂತ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ನ್ಯಾಷಿನಲ್ ಫಲಹಾರ ಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯದ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬೇರೆಯದೇ ಇತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳವರೇ ಬಂದು ತಂಗುವ ಈ ಖಾನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೂಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೀರುಹೀರುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಪರೂಡಿಯರು ಶಿಷ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಸನಾಪೀಡಿತರಾದರು. ಕೂತರು, ಕೂತರು, ಕಾದರು, ಯಾವ ಬೇರರನೂ ಅತ್ತ ಸುಳಿಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಬೇರರನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪದ್ಧತಿ ಗಿರಾಕಿಗಳೇ ಗಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬಾರ್ ಮೇಡ್‌ಗೆ ಹಣತೆತ್ತ ಬೇಕಾದ ಪಾನೀಯ ಕೊಂಡುಬಂದು ಕೂತೋ-ನಿಂತೋ ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಮಡ್ಡಿ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದು “ಗುರುಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವೈಕುಂಠಯ್ಯನ ಸಿಸ್ಟಮ್”-ಎಂದ.

“ಅದೆಂಥುದೋ ಅದು-ಇಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಅಂತೀಯಾ”

“ಹೌದು ಗುರುಗಳೇ-ನಮ್ಮ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠಯ್ಯನ ಫಲಹಾರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ-ಗಿರಾಕಿ ಇದ್ದಕಡೆ ವಡೆಸಾಂಬಾರ್ ಬರಲ್ಲ ನಾವೇ ತಂದು ತಿನ್ನಬೇಕು....”

“ಅದೇ ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ—Self ಸರ್ವೀಸ್....ಆಂ”

“ಹೌದು ಹೌದು....ನೋಡಿ ಗುರುಗಳೇ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿ ಷಿಲಿಂಗುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತಾ ನೋರೆ ತುಂಬಿದ ಬೀರು ಮಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಪಾನಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿರುವ ಆ ಪಾನಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಮಾದಕವಾದ ಮುಗುಳು ನಗೆ ನೋಡಿದಿರಾ!”

ಗಾಂಪರಗುಂಪು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಿತು. ಅನೇಕ ಪಾನ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಕಾರದ ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಿಯ ಆಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬಾಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಹಿಂಬದಿಗೆ ವಿವಿಧ ವರ್ಣದ ಬಾಟಲುಗಳು ಓರಣವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರ್‌ಮೆಯ್ಡಳ ರೂಪ ಇನ್ನೂ ಮಾದಕವಾಗಿತ್ತು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಸ್ವಯಂ ಹೋಗಿ ಪಾನೀಯ

ತಂದು ಬಿಡುವ ಆಸೆ. ಆದರೆ-ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗಳು-ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು-ಯಾವತ್ತೂ ತಾವೇ ತರಬಾರದೆಂಬ ತತ್ವ ಅಡ್ಡಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಮಂಕನಿಗೆ 'ಹೋಗಿ ಬಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗುಂಪಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ತಡವಾದೀತೆಂದು ಮಡ್ಡಿಯೂ ಕೌಂಟರಿನ ಬಳಿ ನಡೆದ.

ತಮ್ಮ ಮೋಹಕ ರೂಪದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು-ಎಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂಬುದೇ ಗಿರಾಕಿಯ ಅರಿವಿಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದೇ ಈ ಬಾರ್ ಮೆಯಿಡ್‌ಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ರೂಪನತಿಯರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಆಯ್ದು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು. ಮಂಕ ಹೋಗಿ ನಿಂತಾಗ ಆಕೆ ನಕ್ಕಳು-"ಯಸ್ ಪ್ಲೀಸ್" ಎಂದು ಎದುರಿಗೇ ಬಂದು ನಿಂತಳು-ಅವಳ ಆ ಬ್ಲಾಂಡೇ ಕೂದಲು-ತಿಳಿ ನೀಲಿಯ ರಂಗುಬಳಿದ ತುಟಿಗಳು-ಮುತ್ತಿನಸರವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿ ಇಕ್ಕೆ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಕರ್ಷಣೆ-ಹೊ!! ಉಬ್ಬಿದ ಆ ಸ್ತನದ್ವಯಗಳು-ನಮಗೇಕೆ ಆ ವರ್ಣನೆಯ ಉಸಾಬರಿ! ಇಗೋ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೇ ಹೇಳಿರುವ ಸದ್ಯ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು-ನಮ್ಮ ಗಾಂಪರೊಡಯ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆ ಪಾನಪರಿಚಾರಿಕೆಯರ ತಂಡ ನೋಡಿ ಹೀಗೆನ್ನಿಸಿತು.

ಯತಿಗಳಿಗೆ ಮೊನೆದೋರಿ ತಣಿಸದು |

ವ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬೀರುತ ಸಮಾಧಿ |

ಸ್ಥಿತರ ಮೂಗಿನ ಮೇಲಡಾಯುಧ ಧಾರೆಗಳ ನೆಳೆದು ||

ಶೃತಿವಿಹಿತ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ದೀ |

ಕ್ಷಿತರ ಮರೆಯಲಿ ತಮ್ಮ ಮುದ್ರಾಂ |

ಕಿತವನೊತ್ತುತ ಮೀರಿ ನಡೆದುದು ಯುವತಿಜನ ಕಟಕ ||

ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಗೆ-ಆಕಾಶಬಣ್ಣದ ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದುವು-ಅವಳ ತಲೆಗೂದಲು ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ್ದಿತ್ತು-ಆ ಬ್ಲಾಂಡೇ ಮಂಡೆಯ ಕನಕವರ್ಣ ಕೇಶರಾಶಿ ಗಾಳಿಗೆ ಮೋಡದಂತೆ ತೂರಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಡಿಯುವ ಮುಂಜೆಯೇ ಮಂಕ-ಮಡ್ಡಿ ತೂರಾಡಿ ದರು. ದಾಳಿಂಬೆಯ ಹಲ್ಲು ಬೀರಿ "ಯಸ್ ಪ್ಲೀಸ್" ಎಂದು ತಿಳಿ ನೀಲಿಯ ತುಟಿ ಅಲುಗಿಸಿದಾಗ ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಂದರಿಯೇ ಪಾನ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಂತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮ ಸಮುದ್ರ ಮಥನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮದಿರೆಯನ್ನು ದಾನವರಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ ಮೋಹಿನಿ ರೂಪ ತಾಳಿದ್ದನಷ್ಟೆ. ಆ ಮೋಹಿನಿಯೇ ಈಗ ಬಾರ್ ಮೇಯ್ಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಬಹುದೆ? ಎಂಬ ಶಂಕೆಯೂ ಮಂಕನಿಗೆ ಬಂತು.

ಆ ಮೋಹಿನಿ ಮತ್ತೆ “ಎಸ್ ಪ್ಲೀಸ್” ಎಂದಳು. ಏನು ಕೇಳಬೇಕು? - ಮುಂದಿದ್ದ ಕಟ್ಟೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಿಡಿಯ ಪಂಪು ಶೋಭಿಸಿತ್ತು. ಈ ಪಂಪಿನಿಂದ ಸೇದಿದಾಗ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ನೋರೆ ನೋರೆ ನೋರೆಯ ಬೀರು ಗಾಜಿನ ಮಗ್ಗಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗಡಲ ಕಡೆದಾಗ ಬಂದ ನೋರೆಯಾದ ಸುರೆಯಂತೆ ತುಂಬು ವುದು. ಸಂಜೆ ಆರೂವರೆ-ಏಳರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತಾವರೆವರೆಗೆ ಈ ಪಾನಕ ಪೂಜೆ ನೆಡದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮೇಲೆ ಬಾರು ಬಂದ್ ಎಂದು ಕೂಗುವರು.

“ಎಸ್....ಎಸ್....ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಪ್ಲೀಸ್” ಎಂದ ಮಂಕ.

“ಬಿಟ್ವರ್-ವ್ಹೇಟ್ವೀಸ್-ಗಿನ್ನೀಸ್-ಸ್ಯಾಚ್-ಆರ್-ಮಾರ್ಟಿನಿ-ವಿಚ್ ಒನ್ ಸರ್”-ಎಂದು ಮುಗುಳು ನಗೆ ಬೀರಿದಳು ಆ ‘ಬಾರ್ ಬಾಲೆ’

—ಏನು ಹಾಳು ಹೆಸರುಗಳು-ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು ಇವರ ಪಾಡು. ಏನು ಕುಡಿದರೆ ಏನೋ! ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ವಗ್ಗಾಲೀ ಭೂಪರಂತೆ ತೂರಾಡಿ ನಗೆಗೀಡಾದರೆ ಫಜೀತಿಯ ಪ್ರಸಂಗವಾಗುವದೆಂದು-“ಕೂಲ್ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್-Soft ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್” ಎಂದ.

“ನೋ ಬೀರ್ ಆರ್ ವಿಸ್ಕಿ?”

“ಅರೆ ಇಸ್ಕಿ-ಬರೇ-ಖಾಲಿ-ಹಮಾರ ನೇಟೆವ್ ಕೂಲ್ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಬಸ್”-ಎಂದು ತೊದಲಿದ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ಲೈಮ್ ಜ್ಯೂಸ್?....ಯು ನೋ....ವ್ಹಾಟ ಐ ಮೀನ್” ಎಂದು ಎಳೆನಿಂಬೆ ಯಂತೆ ಕೈಯಲಿ ಲಿಂಬಿಹಣಿನ ಆಕಾರ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿದ.

“ಓಯಸ್-ಐನೋ-ಹೌಮೆನಿ ಪ್ಲೀಸ್”

“ಸಿಕ್ಸ್ ಆಫ್ ವೈಂಟ್ ಪ್ಲೀಸ್”

—ಆ ಬಾರ್ ಬಾಲೆ ಲ್ಯಾಗರ್ ಮತ್ತು ಲೈಮ್ ಎಂಬ ಅಷ್ಟು ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಅಲ್ಲದ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಮಡ್ಡಿಗೆ ತುಂಬಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಳು. ಮಂಕ ಮಡ್ಡಿಯರು ಅದನ್ನು ತಂದು ಗುರುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಗಲಾಸನ್ನು ಎತ್ತಿ “ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ!” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಗುಟುಕರಿಸಿದರು. “ಬರೀ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ಪಾನಕ ಕೊಡಮ್ಮಾಂದ್ರೆ ಇದೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ವದ್ಯಾಡಿದರು.

“ಮಂಕಾ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ತರಬೇಡ....ಬರೀ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ-ನಿಂಬೇ ಪಾನಕ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮಡಿಗೆ ಬರೋದು”-ಎಂದು ಜನಿವಾರ ಸರಿಮಾಡಿ

ಕೊಂಡರು. ಹುಳಿ ಹುಳಿ ವಗರು ವಗರಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯು ಬೇಕೊಂತಲೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

“ ಛೇ! ನಾವು ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮನ ದೇಶದವರಾಗಿ-ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಗಾಂಪರ ಮಠದ ಯತಿಗಳಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಅವರಂತೆಯೇ ಕುಣಿಯ ಬೇಕೆ?...ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳ ಗಟ್ಟಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನ ನೋಡಿ ನಾವು ಕಲಿಯಬಾರದೆ-ನವಿಲಿನಂತೆ ಕೆಂಭೂತ ಕುಣಿದರೆ ಚೆನ್ನವೆ?-ನಾನು ಮೂಢ-ನಾನು ಗಾಂಪ-ನಾನು ಗಾಂಪ”-ಎಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪರಿತಪಿಸಿದರು. ಇದೇ ಚಿಂತೆಯ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಬರಲು ಪಕ್ಕದ ಮೇಜಿನ ಐರಿಷ್ ನಡುವಯಸ್ಸಿನವನೊಬ್ಬನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ‘ ಮಾರ್ಪಿನಿ ’ ಎಂಬ ಮಿಶ್ರ ಮಾದಕವಸ್ತು ಮೂರು ಗುಟುಕು ಕುಡಿದರು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಅರ್ಧ ಸೇರು ‘ ಬಿಟ್ಟರ್ ’ ಎಂಬ ಡಾರ್ಟ್ ಬೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಈಚೆಕಡೆ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಟ್ಲಿಂಡಿನವನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಅವನ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸೇಬಿಟ್ಟ.

ಆ ಕಡೆಯ ಐರ್ಲೆಂಡಿಗನೂ ಈ ಕಡೆಯ ಸ್ವಾಟಿಷನೂ ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಮೇಜಿನ ಬಳಿಯೇ ಸರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಹ ಬಸ್ಸಿಗರೂ-ಸಹ ರೈಲಿಗರೂ ಸಹಜ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗುವಂತೆ ಈ ಬಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಬೇಗ ಒಬ್ಬರಿ ಗೊಬ್ಬರು ವಾಲಿಕೊಂಡು ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ಕೊಟ್ಟು ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವು ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಯ್ಯೋ-ಈ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯಬಾರದು-ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಂಗಡಿಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯುವಂತೆ ಎಂದು ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ-ನಮ್ಮ ಈಚಲ ಮರದವ್ವ ತೂರಾಡಿಸುವಂತೆ ಎಂದಿಗೂ ಈ ವಿದೇಶಿ ಬೀರವ್ವಗಳು ವದೆ ಕೊಡಲಾರವು (Kick) ಇದು ಎರಡನ್ನೂ ಕುಡಿದವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಗುರುಗಳ ವಾದ. ಐರ್ಲೆಂಡಿಗ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುರು ಗಾಂಪರನ್ನು ನೋಡಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತ ದಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಬಿಟ್ಟದಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಸತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಆತ—

“ ಡಿಯರ್ ಸರ್ ಯಾಕೆ ಅಳುತ್ತೀರಿ ” -ಎಂದ.

“ ಅಯ್ಯಾ ಬಿಳಿಯನೇ....ಅಳು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ನಗುತ್ತೇನೆ....ಬೆತ್ತಿಲೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟವನೇ ಕಡು ಮೂರ್ಖ ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ?-ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ-ಆದರೆ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾವು....ಮೇಲಾಗಿ ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದವು ಅಂತ ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?-ಅಲ್ಲವೆ? ”

“ ಹಾದು ಹಾದು-ಪುರಾಣಕ್ಕೂ ಬದನೆಕಾಯಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ”

ಆದರೂ-ನನ್ನೊಳಗೇ ಇರೋ ಪರಮಾತ್ಮನ ಹ್ಯಾಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಲಿ! ಒಳಗಿರುವ ಗಾಂಪದೇವಿ ಇದನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಯಾಳೆ? -ಅದು- ಅದೇ ನೋಡು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ಕಾರಣ-ಮೇಲೆ ಜರತಾರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಾಗಿ ನೆಲ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರು ರೊಡನೆ ನಕ್ಕಂತ ಲೀಲೆ ಆಡುವ ಗುರುಗಳಂತೆ ನಾನೂ ಆಗಲೇ-ಬೇಡ ಅಯ್ಯಾ ಐರಿಷನೇ-ಇಗೋ ಈ ಖಾಲಿ ಗಲಾಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು...."-ಎಂದು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಮೇತ ಊಟಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೊರಟರು.

“ ನೀವೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಆ ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡಿನವನನ್ನು-ಐರ್ಲೆಂಡಿನವನನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

“ ಕೆಮಿನ್ ಪ್ಲೀಂಸ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಫನ್ ಅಟ್ ಭಾರ್ ” ಎಂದು ಊಟದ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಅನುಸ್ವಾರಿಣಿ ಈ ಭಾರತೀಯ ಯತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಕುಕ್ಕರಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡಿನವನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ನೋದಲು ಬೆಣ್ಣೆ ಆಮೇಲೆ ಬ್ರೆಡ್ಡು ತಿಂದರು- ನೀರಿನ ಬದಲು ಕೆತ್ತಲೆ ರಸ ಕುಡಿದರು-ಅಗಲವಾದ ಪಿಂಗಾಣಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ‘ ಸೂಪ್ ’ ಬಂತು. ಇದು ಯಾತರ ಸೂಪು ಅಂತ ಕೇಳಿದ. ಊಟದ ವಿವರದ ಚೀಟಿ ನೋಡಿ ಐರ್ಲೆಂಡಿನವ ‘ ಟೊಮೆಟೋ ಸೂಪ್ ’ ಎಂದ. ಟೊಮ್ಯಾಟೋ ಸಾರಿನಂತೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರು ಸುರಿದುಕೊಂಡರು-ಉಹುಂ-ಸುಖವಿಲ್ಲ-ಮತ್ತಷ್ಟು ಬ್ರೆಡ್ಡು ಬೆಣ್ಣೆ ತಿಂದರು.

ತರ್ಕಾರಿ! ಸವ್ವೆಯಾಗಿ ಬೆಯಿಸಿಟ್ಟ ಬೀನ್ಸ್ ಮುದ್ದೆ-ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

“ ಥತ್ ” ಎಂದ ಮುಡಿ.

“ ಇದು ಊಟವೇ? ”-ಎಂದ ಮುಂಕ.

“ ಇದು ನೋಟ-ಊಟವಲ್ಲ ” ಎಂದು ಎದುರುಮೇಜಿನ ಮುಂದಿನ ಮುದಿ ತರುಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮರುಳ.

“ ಖಾರ-ಉಪ್ಪು-ವಗ್ಗರಣೆ-ಮಜ್ಜೆಗೆ ಪಳಿದ್ಯ-ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದ ಈ ಊಟಕ್ಕೆ ಉಗಿ ” ಎಂದ ಮಡೆಯ.

ಎಲ್ಲರೂ ಹಸಿದವರಂತೆಯೇ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಎದ್ದು ಬೈಬೈ ಹೇಳಿ-ನಾಳೆ ನೋಡುವ ಎಂದು ತಂತಮ್ಮ ರೂಮುಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

—ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ನವ್ಯ ಗಾದೆಗಳು

ಹತ್ತು ದಿನ ಸಂಬಂಧದ ಲಾವೋಸಿನವರು

ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ರಾಜಕುಮಾರರು—

ಮಾತೆ ಬಂದಾಗ ಮೇಲ್ಮೇಲೆ ಬೀಳೋರು !

* * * *

ಅಂಬಲಿ ಕುಡಿಯೋ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಅಮೆರಿಕಾ ಮಾನೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತೆ—ರಷ್ಯಾ ತಲೆ ತಡವರಿಸುತ್ತೆ.

* * * *

ಕೆನಡಿ ಕೆಲಸ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ—

ಕ್ರುಶ್ಚೇವ್ ಬೊಗಸೆಬಲೆ ಇಟ್ಟ—

* * * *

ಹಾಳಾಗಬಲ್ಲವ ಅರಸನ ಮನೇಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ.

* * * *

ಊರಿಗೇ ದಿಕ್ಕೆಲ್ಲ—ಯಾರಿಗೇ ಅಂತ ಅಳಲಿ ?

* * * *

ಊರು ಉಪಕಾರವನರಿಯದು

ಹೆಣ ಶೃಂಗಾರವನರಿಯದು.

* * * *

ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಸ್ಕೋವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸೇರಿದ

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಗೆ ಓಡಿಹೋದ.

* * * *

ಅಪ್ಪುವ ಕರಡಿಗೆ ಅಳಾಗಬೇಡ

ಒಪ್ಪಿದ ಹದ್ದಿಗೆ ಅಣೆಯಾಗಬೇಡ !

* * * *

ಊರು ಹಾಳಾದಮೇಲೆ, ತಂದೆ ತಿಥಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರು.

* * * *

ಎರಡೂ ದಾಸರ ನಂಬಿ

ಕುರುಡುದಾಸ ಕೆಟ್ಟೋದ !

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ !

: :

ರಸಭರಿತ ಕೃತಿಗಳು !!

ಬೀ CHI ಯವರ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದೆ ಬಾರೊ

ಹೊಸ ಕಾದಂಬರಿ

ಕ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ

: :

ಬೆಲೆ : ೨.೫೦

ಬೀ CHI ಯವರ

ಬೀ CHI ಯವರ

ಬೆಂಗಳೂರು ಬಸ್ಸು

ತಿಮ್ಮನ ತಲೆ

೨.೫೦

೧.೦೦

ಇತರ ಬೀ CHI ಕೃತಿಗಳು

ದೇವನ ಹೆಂಡ ಏರದ ಬಳಿ ಸತ್ತವನು ಎದ್ದು ಬಂದಾಗ

೨.೫೦

೨.೫೦

೧.೦೦

ಧರ್ಮಕ್ಕಾಸ್ ವೇಟಿಂಗ್ ರೂಂ

೧.೦೦

ಬೀ CHI ಯವರ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ.

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೀ CHI ಕೃತಿಗಳು

ಖಾದಿಸೀರೆ

ಸತೀಸೂಳೆ

ಆಗಿಷ್ಟು ಈಗಿಷ್ಟು

೨.೫೦

೨.೫೦

೧.೫೦

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೆ ಅಂಚೆ ಉಚಿತ

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು

ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿರಿ.

— ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಾಶನ —

ಕಾರಾ ನಿವಾಸ

: :

ತಿಪಟೂರು

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನೂ

ಉಜ್ಜಲವಾಗಿ ಬಿಡಿಯಲು

ಯೋಗ್ಯ ಪಾಲಿಮರ್
ಸೂಪರ್‌ಲಾಕ್

ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಮೆಲ್

- ಬೇಗನೆ ಒಣಗುವ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಣಗುವ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಮೆಲ್.
- ಒಳಭಾಗಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ.
- ಪ್ರಶ್ನಾಂಕಗಳು, ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಬರಹಗಳು ಯೋಗ್ಯ.
- ಒಂದೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕಲಸಬಹುದಾದ 38 ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ.

JWTSBW 549 KAN

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO.,

LTD.

Calcutta • Bombay • Madras • New Delhi • Kanpur

(ಒಮರ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಹರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವವರು)

VITOFERRIN

HYSONE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD MALLESWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿನರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್‌ಗಳು
 ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ರೋಡ್ ವಿಕೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳ
 ಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ
 ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ
 ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ,
 ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ
 ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರ
 ವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

★ ★

ಕರ್ತಾರಕರು:

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೇಸಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M Sivaram